

UDVARHELY VÁRMEGYE HIVATALOS LAPJA

Megjelenik minden csütörtökön.

Hetedik évfolyam.

19. szám.

Szerkeszti:

Székelyudvarhely, 1909. május 13.

Előfizetési ára: községeknek, valamint kör- és községi jegyzőknek egész évre 6 korona. Egyes szám ára 50 fillér.

Dr. Keith Ferencz,
várm. tb. főjegyző.

Kiadja: Becsek D. Fia könyvnyomdája Székelyudvarhely, Árpád-utczai 3. sz., hová az előfizetési pénzek küldendők.

I. Vármegyei szabályrendeletek és közérdekű határozatok.

101.

Szám 2273—1909. alisp.
309—1909. kgy.

Sipos Ferencz volt utkaparó végkielégítés iránti kérése.

Határozat.

A kérés, amennyiben az utkaparói nyugdíjpénzalapból folyósítandó nyugdíjra vagy végkielégítésre irányul, elutasítatik.

Az utkaparók nyugdíjintézetéről alkotott szabályrendelet 48. §-a alapján azonban kérelmező Sipos Ferencz a vármegyei közuti pénzalap VIII. rovata terhére kegydíjban részesítettik.

Ezen kegydíj az 1908. évi október hó 1-től kezdődő érvényességgel évi 120 az az : egyszázhusz koronában állapítatik meg.

Ezen határozat elutasító része ellen panasznak van helye, mely panasz a m. kir. közigazgatási bírósághoz intézendő és a vármegye alispánjánál előterjesztendő.

A határozatnak a kegydíjat megállapító része ellen felebbezésnek van helye, mely a m. kir. kereskedelmi miniszter urhoz intézendő és a vármegye alispánjánál terjesztendő elő.

Ezen határozat csakis közzététel és a m. kir. kereskedelmiügyi miniszter kifejezett jóváhagyása után hajtható végre.

Indokolás.

Az utkaparók nyugdíjazásáról alkotott vármegyei szabályrendelet 6. és 17. §-ai értelmében a nyugdíjpénzalap akár nyugdíjazásokra, akár végkielégítésekre csakis 1913. évi január hó 1-től vehető igénybe, a ki tehát ezen idő előtt hagyja ott, vagy kénytelen ott hagyni állását, a nyugdíjpénzalap terhére sem rendes nyugdíjazásra, sem végkielégítésre igényt nem tarthat.

A mennyiben tehát a kérés a nyugdíjalap terhére nyugdíjazást vagy végkielégítést kér, elutasítandó volt.

Az idézett szabályrendelet 48. §-a azonban akként intézkedik, hogy a mennyiben a jelenleg szolgálatban álló utkaparók és családtagjaik nyugdíj jogosultságot nem szereznek, a közuti pénzalap terhére kegydíjban vagy végkielégítésben részesítendőek. Ezen rendelkezés folytán tehát nem ugyan a nyugdíjalap, hanem a vármegyei közuti pénzalap terhére kérelmezőnek vagy végkielégítésre vagy kegydíjra feltétlenül igénye van.

A törvényhatóság nem végkielégítést, hanem állandó minőségű kegydíjat állapított meg abból az indokból, mert szolgálatát kérelmező munkaképtelenség miatt volt kénytelen ott hagyni, amit igazol az általa becsatolt orvosi bizonyítvány, — mert továbbá 1891. óta, tehát már 18 esztendeje állandóan ennek a vármegyének szolgálatában állott, végül, mert terhes családja van; ezeknél fogva nem találtatott méltányosnak, hogy szolgálatából kérelmezőnek a kegydíj nélkül bocsátassák el.

A kegydíj 1908. évi október hó 1-étől kezdődő érvényességgel állapított meg, mert kérelmező ezen időpont óta nem áll szolgálatban.

Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhelyt, 1909. évi április hó 29-én tartott rendes közgyűléséből.

102.

Udvarhelyvármegye alispánjától.

Szám 2486—1909. alisp.
299—1909. kgy.

Felvétetett az alispánnak a felsőboldogfalva — felsőrákosi th. közut 31—32 km. szakasza mellett lévő, Vergyas község közbirtokossága tulajdonát képező kőbányának bérlete iránt a közbirtokossággal kötött kúgyezés jóváhagyása iránt előterjesztett javaslata.

Határozat.

Az állandó választmány javaslatához képest a vargyasi közbirtokosság tulajdonában lévő, a felsőboldogfalva—felsőrákosi tvh. közut 31—32

km. szakasza mellett fekvő, ugynevezett »Hagy-mási« kőbányának 10 évi bérlete iránt kötött alkuegyezséget elfogadjuk és felhatalmazzuk vármegyénk alispánját, hogy a haszonbér biztosítása iránt az 1909. évtől 1918-ik évig terjedő 10 évre az alkuegyezésben megállapított feltételek mellett szerződést kössön.

A bánya bérlere iránt előterjesztett javaslatl ugyanis az utfenntartásra szükséges anyagbeszerzésénél előállható ingadozások, esetleg indokolatlan ár felcsigázás kizáratván, a szerződés megkötése kívánatos.

Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhelyen, 1909. évi április hó 29-én tartott közgyűléséből.

103.

Udvarhelyvármegye alispánjától.

Szám 889—1909. alisp.
23—1909. kgy.

Előterjesztetik Udvarhelyvármegyei Kórház tartalékalapról szerkesztett 1908. évi zárszámadása.

Határozat.

Az előterjesztett zárszámadás szerint

készpénz		érték	
bevétel 273 kor. 32 fil.	— » — »	bevétel 368 kor. 38 fil.	— » — »
kiadás — » — »	— » — »	kiadás — » — »	— » — »
maradv. 273 kor. 32 fil.		maradv. 368 kor. 38 fil.	

elfogadtatik.

A számadási zárlat a belügyminiszteriumhoz felterjesztetni, az okmányolt naplók a vármegye alispánjának átadatni határoztatik.

Miről a vármegye alispánja további eljárás és a számvevőség tudomásvétel végett értesittetik.

Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhelyen 1909. évi április hó 29-én tartott közgyűléséből.

104.

Udvarhelyvármegye alispánjától

Szám 2436—1909. alisp.
11—1909. kgy.

Tárgy: Belügyminiszter 153685—908. számú rendelete a községeknek a jegyzői nyugdíjalaphoz való hozzájárulása tárgyában.

Határozat.

A belügyminiszter ur leiratában foglaltak figyelembe vételével és az 585—908. számú közgyűlési határozat indokolása alapján a községi és körjegyzők nyugdíjazásáról alkotott vármegyei szabályrendelet 3. §-ának 4. pontja következőleg módosittatik:

»4. A községek, illetőleg körjegyzői csoportok által a jegyzői nyugdíjalap javára fizetendő összegek.

Ily czimen kötelesek a községek, illetőleg

körjegyzői csoportok évenként az alkalmazásban lévő jegyző évi rendes fizetésének 4 (négy) százalékát a jegyzői nyugdíjalapba befizetni.

A községek ezen összegeket a kir. adóhivatalok pénztáiraiba félévi részletekben kötelesek befizetni, különbeni felhajtás és kamatfizetési kötelezettség terhe alatt.

Ezen határozat közzététel után m. kir. Belügyminiszter uzhoz felterjesztetik.

Udvarhelyvármegye törvényhatógi bizottságának Székelyudvarhelyen 1909. évi április hó 29-én tartott üléséből.

105.

Udvarhelyvármegye alispánjától.

Szám 8472—1908. alisp.
13—1909. kgy.

Határozat.

Kereskedelemügyi m. kir. miniszter urnak 92331—I. B. 908. számú leiratát, melylyel székelykeresztur—erkedi községi közlekedési közuton létesítendő Nagyküküllő hid költségeire 15000 kor. rendkívüli segélyt folyósított, köszönettel vesszük tudomásul és ugy az érdekeltség, mint Udvarhely-megye közönségének mélyen érzett háláját feliratban tolmácsoljuk.

Ezen felirat szerkesztésével vármegyénk alispánját bizzuk meg.

Alispánunk azon intézkedését, hogy a rendkívüli segélyt, az 1908. évben 4428—908. alisp. szám alatt folyósított 5000 kor. segély betudásával, az érdekeltségnek a hidépítés céljaira folyósította, helyeslőleg tudomásul vesszük és hozzájárulunk azon javaslatához, hogy az utfenntartási alapnak a fent említett Nagyküküllő hid építésére folyósított, de a rendkívüli segélyből megtörült 5000 kor.-ja, ugyan azon érdekeltség által fenn tartott székelykereszturi—erkedi községi közlekedési közuton lévő rozzant mütárgyak ujból építéséhez megfelelő arányban segélykép, részben, vagy egészben felhasználtassék, ha az érdekeltség azon rozzant mütárgyakat, megfelelő hozzájárulással még a f. évben kiépíti.

A megfelelő segélyösszegek folyósításával az alispánt bizzuk meg.

Miről az érdekeltséghez tartozó Székelykeresztur, Fiafalva, Szederjes, Magyarfelek és Erked községet, a székelykereszturi járás főszolgabiráját mint utibizottság elnökét, a kérvény leadott mellékleteinek csatolása mellett ezen határozatunk kiadásával értesítjük, határozatunkat a felebbezések beadására nyitva tartott idő elteltével jóváhagyás végett Kereskedelemügyi miniszter urhoz felirat kapcsán felterjesztjük.

Ezen határozat ellen a hivatalos lapban történt közzétételt követő nyolczadik naptól számított 15 nap alatt Kereskedelemügyi miniszter urhoz felebbezéssel lehet élni, mely felebbezés a vármegye alispánjánál adandó be.

Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizott-

ságának Székelyudvarhelyen, 1909. évi április hó 29-én tartott közgyűléséből.

106.

Udvarhelyvármegye alispánjától.

Szám 1950—1909. alisp.
39—1909. kgy.

Előterjesztetik az erdőőrzési p. a. 1908. évi forgalmáról szerkesztett zárszámadás.

Határozat.

Az előterjesztett zárszámadás

készpénz		érték	
bevétel 37097 K. 65 f.	bevétel 5600 K. — f.		
kiadás 26187 » 16 »	kiadás — » — »		
maradv. 10910 » 49 »	maradv. 5600 » — »		

37216 K. 62 f. készpénz és 5684 K. 4 f. érték cselekvő és 13190 K. készpénz szenvedő vagyonnal elfogadtatik, miről vármegye alispánja további eljárás és a m. kir. pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőség feljegyzés végett értesítettek.

A számadási zárlat a m. kir. földmivelésügyi miniszter urhoz felterjesztendő s megküldendő a közíg. erdészeti bizottságnak.

Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhelyen, 1909. évi április hó 29-én tartott közgyűléséből.

107.

Szám 1338—1909. alisp.
25—1909. kgy.

Előterjesztetik Udvarhelyvármegye kórház-fenntartási pénzalapjának 1908. évi számadási zárlata.

Határozat.

Az előterjesztett számadási zárlat, a vonatkozó indokolásra való tekintettel:

97179 K. 19 f. bevétel,
97058 » 35 » kiadás,
12000 » 84 » készpénz maradvánnyal,
8000 » — » kamatozó tőkével,
190137 » 14 » ingatlan,
39024 » 34 » ingó leltári értékkel, valamint
31287 » 60 » beveendő és
11792 » 05 » kiadandó hátralékkal elfogadtatik.

A számadási zárlat és indokolás, valamint a tételes leltár a Belügyminiszter urhoz felterjesztetni határoztatik, miről a vármegye alispánja az okmányolt naplók csatolása mellett további eljárás megtétele és a számvevőség tudomás vetel végett értesítetik.

Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhely, 1909. évi április hó 29-én tartott rendes közgyűléséből.

108.

Szám 1551—909. alisp.
27—909. kgy.

Előterjesztetik a Rendelkezési pénzalap 1908. évi forgalmáról szerkesztett számadás.

Határozat.

Az előterjesztett számadás:

készpénz		érték	
bevétel 5010 K. — f.	bevétel 4792 K. 37 f.		
kiadás 5000 » — »	kiadás 4300 » — »		
maradv. 10 » — »	maradv. 492 » — »		

3420 K 51 f. készpénz cselekvő és 230 K. készpénz szenvedő, valamint 502 K. 09 fillér érték cselekvő vagyonnal elfogadtatik.

Miről a vármegye alispánja további eljárás végett, a m. kir. pü. igaz. m. r. számvevőség feljegyzés végett értesítettek.

A számadási zárlat a Nagyméltóságu Belügyminiszter urnak megküldendő.

Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhelyen, 1909. évi április hó 29-én tartott közgyűléséből.

109.

Szám 1555—909. alisp.
31—909. kgy.

Előterjesztetik a vármegyei tűzoltó jutalmi és segély p. a. 1908. évi forgalmáról szerkesztett zárszámadás.

Határozat.

Az előterjesztett zárszámadás:

47 K. 71 f. érték bevétellel, semmi kiadás-sal, 47 K. 71 f. érték maradvánnyal és 48 K. 65 fillér érték cselekvő vagyonnal elfogadtatik.

Miről a vármegye alispánja további eljárás a m. kir. pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőség feljegyzés végett értesítettek.

A számadási zárlat megküldendő a Nagyméltóságu belügyminiszter urnak.

Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhelyen, 1909. évi április hó 29-én tartott közgyűléséből.

110.

Szám 2729—909. alisp.
297—909. kgy.

Alispán előterjeszti, hogy a Sárd--Zsákod szentdemeteri és felsőboldogfalva felsőrákosi t. h. közutak kiépítésére adott államsegélyek gyümölcsözőleg elhelyeztettek és a kamatok a közigazgatási letétek között kezeltetnek. Javasolja a kamatoknak a segélyezési pénzalapba való beutalása iránti intézkedésre a felhatalmazás megadását.

Határozat.

A közgyűlés a gyümölcsöző elhelyezést tu-

domásul veszi s utasítja az alispánt a kamatoknak a segélyezési pénzalapba való átutalására.

Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhelyen, 1909. évi április hó 29-én tartott közgyűléséből.

III.

Szám. 174—909. alisp.
63—909. kgy.

A gőzgépekről való cséplésről alkotott szabályrendelet.

Határozat.

A szabályrendelet az előterjesztett alábbi szöveggel fogadtatik el és közzététel után Belügyminiszter urhoz felterjesztetik.

Udvarhelyvármegye törvényhatóságának a gőzgéppel való cséplésről alkotott

Szabályrendelete.

1. §. Udvarhelyvármegye egész területén, szabadon álló kültelteken és elegendő nagyságu udvar vagy szérüs kerttel bíró cserép és zsindeley fedeles épületek mellett és között fekvő beltelteken a községi előjáróság az alábbi §§-okban előirt övrendszabályok pontos betartása mellett a gőzgéppel való cséplésre engedélyt adhat.

2. §. A géphez közel álló épületek száraz és meleg időben minden órában vízfecskendővel jól meglocsolandók.

3. §. A gép közelében általában, de különösen a gőzgépen hátul a cséplőgép és szalmarakás felé a dohányzás tilos. Erre a cséplető gazda felügyelni köteles.

4. §. A gép mellett állandóan kellő mennyiségű, de legalább 5 hl. víz és egy jókarban tartott vízi fecskendő álljon készenlétben s ezenkívül egy 50—100 literes víztartály megtöltve szintén a gép mellett tartandó.

A víz készen tartásáért a cséplető gazda, a fecskendő készen tartásáért elsősorban a gépközvető, másodsorban a cséplőgép tulajdonosa felelős.

5. §. A községi vízi fecskendő a cséplési időszakban jókarban tartandó, a vízfordószekek hordója állandóan vízzel telve teljesen felszerelve szállításra készen álljon.

Ha a községben csak egy gép dolgozik, úgy a fecskendő ennek közelében, ha pedig több gép dolgozik, a fecskendő olyan helyen tartandó készenlétben, hogy onnan mindenik gép könnyen és gyorsan megközelíthető legyen. A fecskendő és vízfordó szekek felszerelése és készenlétben tartásáról a községi bíró, esetleges tüzvész esetén annak azonnal a tüzvész színhelyére való szállításáról a cséplető gazda köteles gondoskodni.

6. §. A gőzgép kifogástanul működő szikrafogóval legyen ellátva és a hamuláda az állókazánnal légmentesen zárjon. Ezen rendelkezések pontos betartásáért a gép tulajdonos felelős.

7. §. A gép felállítása után azonnal, még a befűtés előtt a hamutartó elé egy 30 czm. szé-

les és 30 czm. mély sáncz ásandó oly hosszúságban, hogy az mindkét oldalán túl haladjon legalább 10 centiméterrel a hamuládát. Ez a sáncz állandóan vízzel telve tartandó.

Ezt a sánczot egy szintén állandóan vízzel töltött vályu is helyettesítheti, mely úgy helyezendő el, hogy a hamuláda felőli felső széle, a hamuláda ajtó nyílásának alsó széléhez illeszkedjék.

8. §. Szeles időben úgy a község kül, valamint belterületén csépleni tilos.

9. §. Szalmás épületek mellett és szűk udvarokon a cséplés egyáltalán nem engedélyezhető.

10. §. A gép fűtésére csak kemény fa vagy kőszén alkalmazandó.

11. §. Ezen szabályrendeletben foglalt rendelkezések megszegése vagy a tilalmak áthágása, a mennyiben a cselekmény a büntető törvények valamely más rendelkezése szerint nem minősülne, kihágást képez és az 1879. évi XL. t.-cz. 141. §. szerint büntetendő.

12. §. Jelen szabályrendelet hatálya és érvénye Székelyudvarhely rendezett tanácsu városra ki nem terjed.

13. §. Ezen szabályrendelet által Udvarhelyvármegyének a 81632—890. B. M. és a 81632—890. B. M. számok alatt jóváhagyott szabályrendeleteknek ezzel ellenkező rendelkezései hatályukat és érvényüket veszítik.

14. §. Jelen szabályrendelet a jóváhagyást követő kihirdetés után 30 nap mulva lép életbe.

Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhelyen 1909. évi április hó 29-én tartott közgyűléséből.

II2.

Szám 2005—909. alisp.
40—909. kgy.

Előterjesztetik a vármegyei betegápolási p. a. 1908. évi forgalmáról szerkesztett számadás.

Határozat.

Az előterjesztett számadás:

117 korona bevétel, 117 K. kiadás, semmi maradvánnyal és 264 K. 32 f. hátralékkal elfogadtatik.

Ezen alapnak szenvedő hátraléka az előző évek szerint volna 2179 K. 03 fillér, de mivel ezen hátralék a kórház jelentése szerint fenn nem áll, miért is téves eljárás czimien törölni rendeltetik annál is inkább, mert a hátralék szegény betegek gyógydíja volt, melyre nézve fedezet egyáltalán nincs.

Miről a vármegye alispánja további eljárás a m. kir. p. ü. igazg. m. r. számvevőség az elrendelt törles feljegyzése végett értesítettnek.

A számadási zárlat a Nagyméltóságú Belügyminiszter urnak küldendő meg.

Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhelyen, 1909. évi április hó 29-én tartott közgyűléséből.

113.

Udvarhelyvármegye alispánjától.

Szám 1554—1909. alisp.
30—1909 kgy.Előterjesztetik a vármegyei távbeszélő p. a.
1908. évi forgalmáról szerkesztett zárszámadás

Határozat.

Az előterjesztett zárszámadás:

144 K.	— f.	kézpénz	bevétel,
144 »	— »	»	kiadás,
— »	— »	»	maradvány,
572 K.	75 f	érték	bevétel,
144 »	— »	»	kiadás és

428 K. 75 f. érték maradvánnyal és az 1909 január hóban bevett 1908. II. dik félévi kamatjövedelemmel együtt 438 korona 31 fillér érték cselekvő vagyonnal elfogadtatik.

Miről a vármegye alispánja további eljárás, a pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőség feljegyzés végett értesítettek.

A számadási zárlat a Nagyméltóságu kereskedelemügyi m. kir. Miniszter urnak megküldendő.

Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhelyen, 1909. évi április hó 29-én tartott közgyűléséből.

114.

Udvarhelyvármegye alispánjától.

Szám, 836—1909. alisp.
21—1909. kgy.

Előterjesztetik az Udvarhelymegyei állattenyésztési pénzalapnak 1908. évi zárszámadása.

Határozat.

Az előterjesztett zárszámadás

kézpénz		érték	
bevétel	3350 K. 90 f.	bevétel	800 K
kiadás	3347 » 90 »	kiadás	116 » 99 f.
maradvány	3 » — »	maradv.	683 » 01 »

az Három korona kézpénz és Hatszáznyolcvanhárom korona 01 fillér érték maradvánnyal elfogadtatik.

A számadási zárlat egy példánya a földművelésügyi miniszteriumhoz felterjesztetni, — tételkénti számadás és okmányolt naplók — a vármegye alispánjának átadatni határoztatik.

Miről a vármegye alispánja további eljárás és a számvevőség tudomás vétel végett értesítettik.

Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhelyen 1909. évi április hó 29-én tartott közgyűléséből.

115.

Udvarhelyvármegye alispánjától.

Szám 1692—1909. alisp.
35—909. kgy.

Az utkaparók nyugdíj pénzalapjának 1908. évi számadása.

Határozat.

Az előterjesztett zárszámadás:

kézpénz	
bevétel	1274 K 45 f.
kiadás	1250 » 49 »
maradvány	23 » 96 »

és 6449 K 86 f. betéttel, mint cselekvő vagyonnal jóváhagyatik.

A zárszámadás a kereskedelemügyi m. kir. Miniszter urhoz felterjesztetini határoztatik.

Miről vármegye alispánja a további eljárás és a pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőség feljegyzés végett értesítettek.

Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhelyen, 1909. évi április hó 29-én tartott közgyűléséből.

116.

Udvarhelyvármegye alispánja.

Szám. 1625—1909. alisp.
32—1909. kgy.Tárgy: A katona beszállásolási pénzalap
1908. évi számadása.

Határozat.

Az előterjesztett zárszámadás:

kézpénz		érték	
bevétel	13.950 K 02 f.	bevétel	16.160 K 83 f.
kiadás	13.990 » 02 »	kiadás	12.121 » 59 »
maradv.	— » — »	maradv.	4.039 » 24 »

elfogadtatik.

A számadási zárlat belügyminiszterhez felterjesztetni határoztatik.

Miről a vármegye alispánja tudomás és szabályszerű eljárás, a pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőség feljegyzés végett értesítettik.

Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhelyen, 1909. évi április hó 29-én tartott közgyűléséből.

117.

Udvarhelyvármegye alispánja.

Szám. 1552—1909. alisp.
28—1909. kgy.

Tárgy: Előterjesztetik az állategészségügyi ebadó alap 1908. évi forgalmáról szerkesztett számadás.

Határozat.

Az előterjesztett számadás:

kézpénz		érték	
bevétel	717 K 80 f.	bevétel	2883 K 21 f.
kiadás	667 » — »	kiadás	112 » 10 »
maradv.	50 » 80 »	maradv.	2771 » 11 »

237 K 40 f. kézpénz és 2824 K 13 f. érték cselekvő vagyonnal elfogadtatik.

Miről a vármegye alispánja további eljárás, a m. kir. pü. igazgatóság m. r. számvevőség feljegyzés végett értesítettek.

A számadási zárlat egy-egy példánya a belügy és földmivelésügyi m. kir. minisztereknek megküldetnek.

Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhelyen, 1909. évi április hó 29-én tartott közgyűléséből.

118.

Szám. 177—1909. alisp.
19—1909. kgy.

A vármegye alispánja előterjeszti 177—909. sz. alatt a közdülő utak állapotára és fejlődésére vonatkozó 1908. évi jelentést.

Határozat.

Tudomásul vétetik.

Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhelyt 1909. évi április hó 29-én tartott rendes közgyűléséből.

119.

Udvarhelyvármegye alispánjától.

Szám. 2180—1909. alisp.
298—1909. kgy.

Tárgy: Hidegkut—ravai utvonálnak a viczinális uthálózatba felvétele.

Határozat.

Rava község képviselőtestülete által 5—909. szám alatt hozott határozatában foglalt azon kérésének, hogy a hidegkut-ravai utvonál a viczinális utak közé felvéssék, ezennel hely adatik, s említett utvonál a viczinális utak közzé felvétetik, az ut kiépítése, kezelése és fenntartására pedig Rava, Székelyhidegkut és Magyarhidegkut kötelezettek.

Indokok.

Rava község kérelmezte a felvételt már évek óta, s ez ut kiépítése által a vármegyének a távoli pontján levő községe rövid összeköttetést fog kapni a vármegye és a kereszturi járás központjával. A két Hidegkut pedig átmenő forgalomhoz jut, s ezenkívül mindhárom község határára menvén át az utvonál, az erdei és mezei gazdálkodás céljának fog szolgálni.

Jelen határozatról a székelykereszturi járás főszolgabírája, Rava, Székelyhidegkut, és Magyarhidegkut községek értesítettek, és pedig a községek azzal, hogy e határozat ellen a kézbesítéstől számított 15 napon belül a vármegye alispánja útján a közigazgatási bírósághoz panasszal lehet élni.

Jogerőre emelkedés után a határozat egy példánya kiadatik a kir. államépítészeti hivatalnak tudomás, előjegyzés és az építésre vonatkozó műszaki javaslat végett.

Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhelyen, 1909. évi április hó 29-én tartott közgyűléséből.

120.

Udvarhelyvármegye alispánja.

Szám. 2006—1909. alisp.
41—1909. kgy.

Határozat.

Udvarhelyvármegye utalpjának 1907. évi forgalmáról szerkesztett zárszámadása:

434.406 K 18 f. bevételi járandóság,
369.954 » 30 » bevételi lerovás és így
64.451 » 88 » bevendő cselekvő hátrálékkal,
994.993 » 75 » kiadandó járandóság és erre
348.906 » 84 » kiadással és így
646.066 » 91 » szenvedő hátrálékkal, továbbá
372.444 » 78 » bevétel lerovás,
348.906 » 84 » kiadási lerovás,

23.537 » 94 » pénzmaradvánnyal elfogadtatik és a kereskedelemügyi m. kir. miniszter urhoz jóváhagyás végett felterjesztetni határozatlik

Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhelyen, 1909. évi április hó 29-én tartott közgyűléséből.

121.

Szám. 2665—909. alisp.
296—909. kgy.

Kórházfelügyelő bizottság határozata a tisztviselők részére drágasági pótlék megállapítása tárgyában.

Határozat.

A törvényhatósági bizottság tekintettel arra, hogy a kórház az 1908. évben 7724 korona megtakarítást ért el és hogy m. kir. Belügyminiszter 67530—908. számú rendeletével kilátásba helyezte, hogy az elérendő megtakarítások terhére drágasági pótlék megállapítása esetén jóváhagyását nem tagadná meg, az 1908. évre a kórházi tisztviselők részére 1100 korona drágasági pótlékot engedélyez, és pedig az igazgató-főorvos részére 400 koronát, az alorvos részére 200 koronát, a gondnok részére 200 koronát és az őrök részére 300 koronát.

Ezen határozat közzététel után jóváhagyás végett m. kir. Belügyminiszter urhoz felterjesztetik.

Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhelyen 1909. évi április hó 29-én tartott rendes közgyűléséből.

122.

Szám. 1439—1909. alisp.
45—1909. kgy.

Megyei árvaszék előterjesztése az árvaszéki levéltár selejtezése tárgyában.

Határozat.

Kapcsolatban az 1907. évi 450 számú határozattal, miután az árvaszéki levéltári helyiség is tul zsufolva van az irományokkal, az árvaszéki levéltár selejtezése is elhatározatlik.

E végből egy selejtező bizottság alakittatik, melynek elnöke a vármegye alispánja, tagjai ugyanazok, a kik a vármegyei levéltári selejtező bizottságba kiküldettek s ezen kívül az árvaszék elnöke, dr. Majthényi Miklós árvaszéki ülnök és az árvaszék irattárnoka.

Ezen bizottság működése is díjtalan és működési köre kiterjed ugyanazokra, a melyek a 450—907. számú közgyűlési határozatban már felsorolva vannak.

Mindkét bizottság felhivatik ezuttal arra is, hogy a selejtezés tekintetében egy selejtézi költségvetést is szerkesszen, a melyből kitűnjék az, hogy a selejtezés külön a vármegyei irattár és külön az árvaszéki irattár tekintetében legalább megközelítőleg mennyibe fog kerülni.

Ennek megállapítása azért szükséges, hogy a költségek fedezéséről bizottságunk az 1910 évi költségvetéssel kapcsolatosan határozhasson. Mert a vármegyének semmi alapja sem lévén, a melynek terhére ezen költségek fedezhetők lennének, azok a háztartási alap költségvetésébe lesznek beillesztendők.

Ezen határozat közzététel után a m. kir. Belügyminiszter urhoz felterjesztetik.

Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhelytt, 1909. évi április hó 29-én tartott rendes közgyűléséből.

123.

Sz. 1877—909. alisp.
38—909. kgy.

Tárgyaltatik a vármegyei jegyzői nyugdíj-pénzalap 1908. évi forgalmáról szerkesztett zárszámadás.

Határozat.

Előterjesztett zárszámadás:

készpénz		érték	
bevétel	11.029 K 63 f.	bevétel	84.635 K 41 f.
kiadás	9.144 » 79 »	kiadás	— — » — »
maradv.	1.884 » 84 »	maradv.	84.635 » 41 »

1891 kor. 70 fillér készpénz és 85.322 korona 27 fillér értékű tiszta cselekvő vagyonnal elfogadtatik és a számadási zárlat egy példányban a m. kir. belügyminiszteriumhoz leendő felterjesztése elhatároztatik, miről a vármegye alispánja további eljárás, a m. kir. pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőség leendő feljegyzés végett értesítetnek.

Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhelyen 1909. évi április hó 29-én tartott rendes közgyűléséből.

124.

Szám. 1808—1909. alisp.
37—1909. kgy.

Tárgyaltatik a vármegyei segélyezési alap 1908. évi forgalmáról szerkesztett zárszámadás.

Határozat.

Előterjesztett segélyezési pénzalap 1908. évi zárszámadása:

készpénz		érték	
bevétel	1120 K — f.	bevétel	1307 K 31 f.
kiadás	1155 » — »	kiadás	1265 » 77 »
hiány	35 » — »	maradv.	131 » 54 »

elfogadtatik, miről a vármegye alispánja tudomásvétel, a pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőség feljegyzés végett értesítetni határoztatik.

A számadási zárlatnak a belügyminiszteriumhoz leendő felterjesztése elrendeltetik.

Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhelyt, 1909. évi április 29-én tartott rendes közgyűléséből.

125.

Sz. 835—1909. alisp.
20—1909. kgy.

Az udvarhelymegyei községi állategészségügyi pénzalap 1908. évi zárszámadásának előterjesztése.

Határozat.

Az előterjesztett zárszámadás:

készpénz		érték	
bevétel	— — K 54 f.	bevétel	2202 K 32 f.
kiadás	— — » 54 »	kiadás	76 » 56 »
maradv.	— — » — »	maradv.	2125 » 76 »

azaz kettőezer egyszázhuszonöt kor. 76 fill. takarékpénztári betét érték maradvánnyal elfogadtatik.

A számadási zárlat egy példánya a földmivelügyi miniszterhez felterjesztetni — az eredeti példány és az okmányolt naplók a vármegye alispánjának átadatni határoztatik.

Miről a vármegye alispánja további eljárás és a számvevőség tudomásvétel és feljegyzés végett értesítetnek.

Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhelytt 1909. évi április hó 29-én tartott rendes közgyűléséből.

126.

Szám. 1553—1909. alisp.
29—1909. kgy.

Előterjesztetik a közegészségügyi ebadó alap 1908. évi forgalmáról szerkesztett számadás.

Határozat.

Az előterjesztett számadás:

készpénz		érték	
bevétel	605 K 73 f.	bevétel	3124 K 07 f.
kiadás	554 » 90 »	kiadás	— » — »
maradv.	50 » 80 »	maradv.	3124 » 07 »

és 237 K 40 f. készpénz és 3184 K 15 f. érték cselekvő vagyonnal elfogadtatik.

Miről a vármegye alispánja további eljárás, a m. kir. pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőség feljegyzés végett értesítetnek.

A számadási zárlat egy példánya a m. kir. Belügyminiszter, egy példánya a m. kir. Földmivelügyi miniszter urnak megküldendő.

Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizott-

ságának Székelyudvarhelyt, 1909. évi április hó 29-én tartott rendes közgyűléséből.

127.

Szám. 1876—1909. alisp.
46—1909. kgy.

A vármegyei levéltár kiselejtezésére vonatkozó selejtező utasítás és selejtezési tervezet.

Határozat.

A bemutatott selejtező utasítás és selejtező tervezet elfogadjatik, jóváhagyatik és jelen határozat kapcsán m. kir. Belügyminiszter urhoz felterjesztetik.

Alispán utasítatik, hogy a költségek mikénti fedezése iránt az 1910. évi költségvetés megállapítása kapcsán tegyen előterjesztést.

Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhelyen, 1909. évi április hó 29-én tartott közgyűléséből.

128.

Sz. 421—1909. alisp.
332—1909. kgy.

Vargyas községnek a Molnár György után felmerült tartásdíjak megtérítése iránt beadott kérése.

Határozat.

Mint hogy Vargyas község teljesen vagyontalan és háztartási költségeit is csak 70% községi pótdadó kivetése mellett tudja fedezni, a község kérelme folytán az előbb a nagyváradi utóbb a rimaszombati m. kir. állami gyermekmenhelyben elhelyezett Molnár György tartás díjának fedezésére a felmerült tartásdíj egész összege azaz 403 kor. 66 fill. utaltatik ki az elhagyott gyermekek vármegyei segély-alapjából 1909. évi segélyezés címén.

Jelen határozat az összes iratok kapcsán közhirrététel, jogerőre emelkedés után az érdekelt községgel, a nagyváradi és a rimaszombati m. kir. állami gyermekmenhelyel és a pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőséggel leendő közlés végett kiadatik a vármegye alispánjának.

Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhelyt, 1909. április hó 29-én tartott rendes közgyűléséből.

129.

Sz. 1731—909. alisp.
335—909. kgy.

Székelydobó községnek a Kovács József és Kovács Antal után felmerült tartásdíjak megtérítése iránt beadott kérése.

Határozat.

Mint hogy Székelydobó község teljesen vagyontalan és háztartási költségeit is csak 100% községi pótdadó kivetése mellett tudja fedezni a köz-

ség kérelme folytán a kolozsvári m. kir. állami gyermekmenhelyben elhelyezett Kovács József és Kovács Antal tartásdíjának fedezésére a felmerült tartásdíj egész összege azaz 293 korona utaltatik ki az elhagyott gyermekek vármegyei segély-alapjából 1909. évi segélyezés címén.

Jelen határozat az összes iratok kapcsán közhirrététel, jogerőre emelkedés után az érdekelt községgel, a kolozsvári m. kir. állami gyermekmenhelyel és a pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőséggel leendő közlés végett kiadatik a vármegye alispánjának.

Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhelyt, 1909. április hó 29-én tartott rendes közgyűléséből.

130.

Udvarhelyvármegye alispánja.

Szám 2006—1909. alisp.
41—1909. kgy.

Határozat.

Udvarhelyvármegye utalpjának 1908. évi forgalmáról szerkesztett zárszámadása.

798.391	kor.	55	fill.	bevételi járandóság,
699.230	»	08	»	bevételi lerovás és így
99.161	»	47	»	bevendő csel. hátralékkal,
1390.541	»	75	»	kiadandó járandóság és
705.650	»	43	»	kiadással és így
648.891	»	32	»	szenv. hátralékkal, továbbá
722.768	»	02	»	bevételi lerovás,
705.650	»	43	»	kiadási lerovás,
17.117	»	59	»	pénzmaradvánnyal elfogad-

tatik és a kereskedelmiügyi m. kir. miniszter urhoz jóváhagyás végett felterjesztetni határozatik.

Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhelyen 1909. évi április hó 29-én tartott közgyűléséből.

131.

Udvarhelyvármegye alispánja.

Szám 1620—1909. alisp.
334—1909. kgy.

Tárgy: Tordátfalva községnek a Hajas Szőke Béla után felmerült tartásdíjak megtérítése iránt beadott kérése.

Határozat.

Mint hogy Tordátfalva község teljesen vagyontalan és háztartási költségeit csak 78% községi pótdadó kivetése mellett tudja fedezni, község kérelme folytán a kolozsvári m. kir. állami gyermekmenhelyben elhelyezett Hajas Szőke Béla tartásdíjának fedezésére a felmerült tartásdíj egész összege az az 62 kor. 66 fillér utaltatik ki az elhagyott gyermekek vármegyei segélyalapjából 1909. évi segélyezés címén.

Jelen határozat az összes iratok kapcsán közhirrététel, jogerőre emelkedés után az érdekelt községgel, a kolozsvári m. kir. állami gyermek-

menhelylyel és a pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőséggel leendő közlés végett kiadatik a vármegye alispánjának.

Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhelyen, 1909. évi április hó 29-én tartott közgyűléséből.

132.

Udvarhelyvármegye alispánja.

Szám 2414—1909. alisp.

338—1909. kgy.

Tárgy: Tarcsafalva és Küküllőkeményfalva község Jakab Lajos és Lukács Vilma után felmerült tartásdíjak megtérítése iránt beadott kérései.

Határozat.

Mint hogy úgy Tarcsafalva mint Küküllőkeményfalva község teljesen vagyontalan, háztartási költségit is csak 50%ⁿál magasabb községi pótdadó kivetése mellett tudják fedezni, a községek kérelme folytán az aradi m. kir. állami gyermekmenhelyben elhelyezett Jakab Lajos és a kolozsvári m. kir. állami gyermekmenhelyben elhelyezett Lukács Vilma tartásdíjainak fedezésére a felmerült tartásdíjak egész összege az az 120—120 kor. összesen 240 kor. utaltatik ki az elhagyott gyermekek vármegyei segélyalapjából 1909. évi segélyezés címén.

Jelen határozat az összes iratok kapcsán közhirrététel, jogerőre emelkedés után az érdekelt községekkel, az aradi és kolozsvári m. kir. állami gyermekmenhelylyel és a pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőséggel leendő közlés végett kiadatik a vármegye alispánjának.

Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhelyen, 1909. évi április hó 29-én tartott közgyűléséből.

133.

Udvarhelyvármegye alispánja.

Szám ad 2041—1909. alisp.

337—1909. kgy.

Tárgy: Felsőrákos községnek a Cserei Sándor után felmerült tartásdíjak megtérítése iránt beadott kérése.

Határozat.

Mint hogy Felsőrákos község teljesen vagyontalan, a háztartási költségeit csak 58%^o-os községi pótdadó kivetése mellett tudja fedezni, község kérelme folytán a budapesti m. kir. állami gyermekmenhelyben elhelyezett Cserei Sándor tartásdíjának fedezésére a felmerült tartásdíj egész összege az az 120 korona utaltatik ki az elhagyott gyermekek vármegyei segélyalapból 1909. évi segélyezés címén.

Jelen határozat az összes iratok kapcsán közhirrététel, jogerőre emelkedés után az érdekelt községgel, a budapesti m. kir. állami gyermekmen-

helylyel és a pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőséggel leendő közlés végett kiadatik a vármegye alispánjának.

Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhelyen, 1909. évi április hó 29-én tartott közgyűléséből.

134.

Udvarhelyvármegye alispánja.

Szám 508—1909. alisp.

333—1909. kgy.

Tárgy: Alsósófalva községnek a Biró Ilona, Biró Géza, Piri Rebeka, Molnár Géza és Molnár Márton után felmerült tartásdíjak megtérítése iránt beadott kérése.

Határozat.

Mint hogy Alsósófalva község teljesen vagyontalan és háztartási költségeit is csak 65%^o községi pótdadó kivetése mellett tudja fedezni, község kérelme folytán a nagyváradi m. kir. állami gyermekmenhelyben elhelyezett Biró Ilona és Biró Géza, a marosvásárhelyi m. kir. állami gyermekmenhelyben elhelyezett Piri Rebeka, Molnár Géza és Molnár Márton tartásdíjának fedezésére a felmerült tartásdíj egész összege az az 500 kor. utaltatik ki az elhagyott gyermekek vármegyei segélyalapjából 1909. évi segélyezés címén.

Jelen határozat az összes iratok kapcsán közhirrététel, jogerőre emelkedés után az érdekelt községgel, a nagyváradi és marosvásárhelyi m. kir. állami gyermekmenhelylyel és a pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőséggel leendő közlés végett kiadatik a vármegye alispánjának.

Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhelyen, 1909. évi április hó 29-én tartott közgyűléséből.

135.

Udvarhelyvármegye alispánjától.

Szám 1957—1909. alisp.

336—1909. kgy.

Tárgy: Kobátfalva községnek a Pap Erzsébet, Pálfi Árpád és József után felmerült tartásdíjak megtérítése iránt beadott kérése.

Határozat.

Mint hogy Kobátfalva község teljes vagyontalan és háztartási költségeit csak 51%ⁿ községi pótdadó kivetésével tudja fedezni a község kérelme folytán a budapesti m. kir. állami gyermekmenhelyben elhelyezett Pap Erzsébet és a marosvásárhelyi m. kir. állami gyermekmenhelyben elhelyezett Pálfi József és Pálfi Árpád tartásdíjának fedezésére a felmerült tartásdíj egész összege az az 360 kor. utaltatik ki az elhagyott gyermekek vármegyei segély alapjából 1909. évi segélyezés címén.

Jelen határozat az összes iratok kapcsán közhirrététel, jogerőre emelkedés után az érdekelt községgel a budapesti és marosvásárhelyi m. kir. állami gyermekmenhelylyel és a pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevősséggel leendő közlés végett kiadatik a vármegye alispánjának.

Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhelyen, 1909. évi április hó 29-én tartott közgyűléséből.

136.

Szám 2165—1909. alisp.
323—1909. kgy.

Tárgy: Atyha község kérése Benedek Gizella tartásdíjának megtérítése iránt.

Határozat.

Mint hogy Atyha község vagyontalan és háztartási költségeit csakis 200% póttadóval tudja fedezni, a község kérelme folytán a Benedek Gizella után felmerült tartásdíj 100 százalékra az elhagyott gyermekek segély alapjából kiutaltatik.

A határozat közhirrétendő.

Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhelyen, 1909. évi április hó 29-én tartott közgyűléséből.

137.

Udvarhelyvármegye alispánjától.

Szám 2540—1909. alisp.
301—1909. kgy.

Tárgy: Az elhagyott gyermekek segélyalapjának 1908. évi zárszámadása és számadási zárata.

Határozat.

Az előterjesztett számadás:

készpénz		érték	
bevétel	6277 K. 40 f.	bevétel	9196 K. 63 f.
kiadás	6131 » 63 »	kiadás	950 » 67 »
maradv.	145 » 77 »	maradv.	8245 » 96 »

A számadási zárlat a m. kir. belügyminiszter urhoz felterjesztetni határozatlik.

Egyidejűleg határozatilag kimondatik, az egyes községek részére ebből az alapból a folyó 1909. évre nyújtandó segélyezésekre vonatkozólag, hogy tekintettel arra miszerint az 1908. év folyamán a gyámpénztári takarékok alapból 5160 kor. 96 fill. vétetett át az elhagyott gyermekek vármegyei segélyalapja javára, azok a községek, melyek póttadója 20%^o-ig terjed a felmerült tartásdíj 60%^o-át, a melyek póttadója 20%^o—30%^o-ig terjed a tartásdíj 70%^o-át, a melyek póttadója 30%^o—40%^o-ig terjed, a tartásdíj 80%^o-át, a melyek póttadója 40%^o—50%^o-ig terjed a tartásdíj 90%^o-át és végül a melyek póttadója az 50%^o-ot meghaladja az egész tartásdíj megtérítését igényelhetik a segélyalappól.

Megjegyeztetik, hogy a folyó évre nyújtandó segélyezés 3000 koronát nem haladhatja meg.

Jelen határozat a vármegyei hivatalos lapban azzal tétetik közzé, hogy ellene a kihirdetéstől számított 15 napon belül a m. kir. belügyminiszter urhoz intézett s a vármegye alispánjánál benyújtandó felelőbeszésnek van helye.

Jelen határozat további eljárás végett a vármegye alispánjának, feljegyzés végett pedig a pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevősségnek kiadatik.

Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhelyen 1909. évi április hó 29-én tartott közgyűléséből.

138.

Sz. 1483—909. alisp.
33—909. közgy.

Előterjesztetik a »Csiszér György« féle pénzalap 1908. évi számszerűleg felülvizsgált zárszámadása.

Határozat.

Az előterjesztett zárszámadás:

készpénz		érték	
bevétel	455 K. 45 f.	bevétel	15198 K. 04 f.
kiadás	455 » 45 »	kiadás	455 » 45 »
maradv.	— » — »	maradv.	14742 » 59 »

A számadási zárlat megerősítés végett a m. kir. vallás és közoktatásügyi miniszter urhoz felterjesztetni határozatlik.

Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhelyen 1909. évi április hó 29-én tartott közgyűlésében.

139.

Sz. 2680—909. alisp.
295—909. közgy.

Alispán előterjesztése hitel átruházás engedélyezése iránt.

Határozat.

Az előterjesztésnek hely adatik és a háztartási pénzalap 1909. évi költségvetésének egyes rovatai között a hitelátruházás engedélyeztetik.

Ezen határozat közzététel után a m. kir. belügyminiszter urhoz felterjesztetik.

Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhelyen 1909. évi április 29-én tartott közgyűléséből.

140.

Sz. 1534—909. alisp.
294—909. közgy.

Írógép beszerzési árának kifizetése.

Határozat.

A The Smith Premier Typewriter Co cég-

től beszerzett legújabb X. c modellű Smith Premier írógép 650 korona ára a rendelkezési pénzalap és a fenmaradó összeg a segélyezési alap terhére fizetetik ki azzal, hogy a mennyiben a háztartási pénzalapnál a folyó évben megtakarítás nem lesz, a jövő évi háztartási költségvetésbe felveendő, hogy a segélyezési alapnak az összeg megtérítessék.

Ezen határozat közzéteendő.

Udvarhelyvármegye közigazgatási bizottságának Székelyudvarhelyen 1909. évi április hó 29-én tartott közgyűléséből.

141.

Sz. 890—1909. alisp.
24—1909. közgy.

Előterjesztetik Udvarhelyvármegye kórház-tőke pénzalapjáról szerkesztett 1908. évi zár-számadás.

Határozat.

Az előterjesztett zárszámadás szerint:

készpénz		érték	
bevétel	368 K. 38 f.	bevétel	368 K. 38 f.
kiadás	368 » 38 »	kiadás	368 » 38 »
maradv.	— » — »	maradv.	— » — »

A számadási zárlat a belügyminiszteriumhoz felterjesztetni, az okmányolt naplók a vármegye alispánjának átadatni határozatik.

Miről a vármegye alispánja további eljárás és a számvevőség tudomásvétel végett értesítetik.

Udvarhelyvármegye törvényhatóságióságának Székelyudvarhelyen 1909. évi április hó 29-én tartott közgyűléséből.

142.

Sz. 2782—909. alisp.
311—909. közgy.

Alispán előterjesztése a villanyvilágítás bevezetésével felmerült költségek fedezése iránt.

Határozat.

Alispán felhatalmaztatik, hogy a még mintegy 3400 koronát kitevő, a villanyvilágítás bevezetésével felmerült hátralékos költség kifizetése céljából a szükséges összeget a katonai beszállásos pénzalapból vegye kölcsön, a kifizetést eszközölje s a felvett kölcsön visszafizethető céljából a m. kir. belügyminiszter által engedélyezett évi 1000 koronát az évi költségvetésbe vegye fel.

Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhelyen 1909. évi április hó 29-én tartott közgyűléséből.

143.

Udvarhelyvármegye alispánja.

Szám. 2602—1909. alisp.
302—1909. kgy.

Tárgy: Sebestyén Dénes vármegyei hivatal-szolga kérése börtönfelügyelői állás szervezése iránt.

Határozat.

A kérésnek hely adatik és Udvarhely vármegyénel egy fogházfelügyelői állás szervezése akként azonban, hogy ezzel a személyzet létszáma nem szaporittatik, hanem a fogházfelügyelő az altisztek közé soroztatik és ez által a hivatal-szolgák száma eggyel kevesbítettik.

A fogházfelügyelő kötelessége egyfelől a közigazgatási foglyok körüli mindazon teendők elvégzése, a melyek eddig is szükségesek voltak, másfelől az alispán által megjelölendő körben a hivatal-szolgai teendőknek is az elvégzése.

Ezen határozat közzététel után a vármegyei költségvetéssel kapcsolatosan felterjesztetik a m. kir. Belügyminiszter urhoz azzal a felkéréssel, hogy azt jóváhagyni és a hivatal-szolgai és altiszti illetmények közötti különbözetnek a belügyminiszteri tárcza terhére az 1910. évi költségvetésbe leendő felvételét megengedni méltóztassék.

Indokolás.

Az illetmények rendezése alkalmával Udvarhelyvármegyében csupán egy solga soroztatott az altisztek közé, holott a fogház felügyeletével megbízott solga eddig is állandóan fogházfelügyelőnek, és illetve börtönfelügyelőnek neveztetik ki.

Ezen határozat tehát végeredményben nem is egy új állás létesítését czélozza, hanem egy már régóta meglévő állásnak véglegesítését, s ezt a törvényhatósági bizottság annál is inkább tartja indokoltnak megtenni, mert a fogházfelügyelő az ezen állással járó teendőkon kívül a rendes hivatal-szolgai teendőket is köteles elvégezni, így tehát méltánytalan is, hogy a fogházfelügyelő ugyanazon illetményekben részüljön, mint a többi hivatal-szolga.

Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhelyen, 1909. évi április hó 29-én tartott közgyűléséből.

144.

Udvarhelyvármegye alispánjától.

Szám. 911—1909 alisp.
387—1909. kgy.

Tárgy: Székelyudvarhely város kérése a tisztviselői nyugdíjalapba teljesített befizetések egy részének visszautalása iránt.

Határozat.

A kérésnek azon része, melyben Székelyudvarhely város a tisztviselői nyugdíj alap javára befizetett összegből a szolgabírói járasok személyzetének nyugdíjazására aránylagosan eső rész visszautalását kéri, elutasittatik.

A kérés azon részének azonban, hogy Székelyudvarhely város jövőre nézve ezen aránylagos rész megfizetése alól felmentessék, a törvényhatósági bizottság helyet ad és Székelyudvarhely város lakosait a tisztviselői nyugdíj alap javára kivett pótdától a megyei nyugdíjazott kültisztviselők nyugdíj összege arányában felmenti.

A könnyebb kezelés szempontjából azonban kimondja a bizottság, hogy a pótdátó ezután is Székelyudvarhely városban is ugyanazon százalék szerint vetendő ki, mint a megye többi községeiben, csak hogy a fentebbi felmentés folytán Székelyudvarhely által tulfizetett összeg minden év végén a fentebb is jelzett arányban Székelyudvarhely városnak a városi tisztviselői nyugdíj alap javára visszafizetessék.

Ezen határozat utóbbi harmadik bekezdésében foglaltak azonban csakis Székelyudvarhely város képviselő testületével egyetértőleg lévén elintézhető, utasítjuk a város közönségét, hozzon határozatot az iránt hozzájárul-e ahhoz, hogy a megyei tisztviselői pótdátó ezután is az eddigi módon vettessék ugyan ki Székelyudvarhelyen is, a Székelyudvarhelyt illető aránylagos rész azonban minden év végén a városnak a városi tisztviselői nyugdíjalap javára visszatéríttessék?

Ezen hozandó határozatát a város közönsége mielőbb terjessze fel.

Ezen határozat ellen a kihirdetéstől számítandó 15 nap alatt a m. kir. Belügyminiszter urhoz intézendő és a vármegye alispánjához benyújtandó felelkezésnek van helye.

Indokolás.

A városi képviselőtestület kérésében említett 1886. évi XXI. t.-cz. 16. §-a tényleg úgy intézkedik, hogy a rendezett tanácsú városok lakosai a kültisztviselők illetményeinek fedezése céljából kivett pótdátóhoz hozzájárulni nem kötelesek.

Kétségtelen, hogy a nyugdíj járandóság is a tisztviselői illetményeknek egyik faja; kétségtelen az is, hogy a kültisztviselők a rendezett tanácsú városok közigazgatásába be nem folynak s az általuk a megyei lakosok érdekében végzett közigazgatási teendőket, városokban külön e célra szervezett hivatalnoki kar látja el, kik szintén nyugdíjjogosultsággal bírnak s az ebből származó külön terhek csakis a városi lakosokra nehezednek.

Mindezeknél fogva a kérésnek e tekintetben helyet kellett adni.

Mínthogy pedig a nyugdíj pótdátó kizárólag a nyugdíjazott tisztviselők illetményeinek fedezésére szolgál, a kevesebb arány kiszámításának természetesen kulcsául a nyugdíjazott kültisztviselők által élvezett nyugdíjak végösszegének az összes nyugdíjazott tisztviselők által élvezett nyugdíjak végösszegéhez viszonyított aránya szolgál.

A felmentést tehát ily értelemben kellett kimondani.

Itt azonban figyelembe kell azt venni, hogy ha a város ezután nem az eddigi módon veti ki a pótdátót az egyes lakosokra, az egyéni kénytelen kivetés nehézségbe fog ütközni és nagy fáradságba fog kerülni, mert ezen esetben a városi lakosokra a pótdátót a százaléknak század, esetleg ezred részeiben kifejezendő hányadával kell kivetni, ami annál is inkább elkerülhető lenne, mert a városra cső aránylagos rész amugy sem lesz nagy.

Czél szerű volna tehát, ha a város ezután is a pótdátót azon százalék szerint vetné ki, mint a vármegye többi részében, s a várost illető hányad minden év végén a városnak visszatéríttetné a városi tisztviselői nyugdíjalap javára, mi által az ottani nyugdíjalap is erősödne és más felől a hányadot a tényleg teljesített befizetések és kiadások alapján pontosan meglehetne állapítani.

Ez irányban azonban a törvényhatósági bizottság csakis a város képviselő testületével egyetértőleg határozhat és ezért kellett a város közönségét ez irányban határozat hozatalra utasítani.

Az eddig teljesített befizetésekre vonatkozó kérést azonban el kellett utasítani.

Mert amidőn a vármegyei szabályrendelet úgy intézkedett, hogy a nyugdíjalap részeszeinek illetmények fedezésére rendelkezésre álló jövedelemben be állható hiány fedezetéről a vármegye gondoskodik, és Székelyudvarhely városra kivételes rendelkezéseket nem tett, akkor, habár a város ezáltal jogsérelmet szenvedett, ezen köz kötelező erővel bíró szabályrendeleti rendelkezés ellen jogorvoslattal nem élt s ez a várossal szemben is jogerőre emelkedett.

Ebbe belenyugodván önként vállalta ezáltal a nagyobb terheket.

A tisztviselői nyugdíjalap oly számalmas helyzetben volt, hogy az abba betizedett pótdátók a tényleges szükségletet nem fedezték s így a városi lakosok által fizetett pótdátóra úgy is szükség lett volna, ha a kültisztviselők által szükséges illetményekre eső rész abból levonatik. A város tehát tényleg nem fizetett többet, mint amennyit tényleg a hiányok pótlására fizetnie kellett volna. Kára csak abban van, hogy aránylagosan többet fizetett, mint a vármegye többi lakossai.

Ezen kára azonban, legalább részben megtérül abban, hogy kérése egyik részének jelenlegi teljesítése által már az elmúlt évekről átjött s körülbelül 30000 koronát kitevő hiány törlesztéséhez csak a kötelezett arányban fog hozzájárulni s így a vármegye többi lakossai a multban rájuk ki nem vetett több szükségletet ezen tartozás hordozása által utólag pótolni lesznek kénytelenek.

A városnak különben sem lenne joga a bár tartozatlanul is fizetett adókat az egész eltelt időre visszakövetelni, mert éppen a város által hivatkozott 1883. évi XLIV. t.-cz. 90. §-a akként intézkedik, hogy a tévesen befizetett adók visszakövetése tekintetében a felek igénye az adók befizetésének napjától számítandó 3 év alatt el-évül. Tehát a visszakövetelési jog legfőlebb 3 évre terjedhetne s ez már valami nagy összeget ugy sem tenne ki.

Mindezeknél fogva a visszafizetés iránt támasztott igényt elutasítani kellett.

Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhelyen, 1909. évi április hó 29-én tartott közgyűléséből.

145.

Szám 888—1909. alisp.
22—1909. közgy.

Előterjesztetik Udvarhelyvármegye Kórházban ápoltak segélyalapjának 1908. évi zárszámadása.

Határozat.

Az előterjesztett zárszámadás szerint érték bevétel: 85 K 08 fill. kiadás: — — maradvány: 85 K 08 fillérral elfogadtatik.

A számadási zárlat a belügyminiszterhez felterjesztetni, az okmányolt naplók a vármegye alispánjának átadatni határoztatik,

Miről a vármegye alispánja további eljárás és a számvevőség tudomásvétel végett értesítetik.

Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhelyen, 1909. évi április hó 29-én tartott rendes közgyűléséből.

146.

Szám 1734—909. alisp.
36—909. közgy.

Előterjesztetik a vármegyei tisztviselői nyugdíj p. a. 1908. évi forgalmáról szerkesztett számadása.

Határozat.

Az előterjesztett zárszámadás:

készpénz	érték
bevétel 30745 K 59 f.	bevétel 113130 K 25 f.
kiadás 27824 » 56 »	kiadás 3000 » — »

készp. 2921 » 03 » maradv. 110130 » 25 »
9630 K 94 f. készpénz cselekvő és 11817 K 18 f. készpénz szenvedő vagyonnal elfogadtatik. Megjegyzendő, hogy a készpénz cselekvő vagyomból 6000 K a jelen alap betétjéből vétetett fel kölcsön s ezen alap által térítendő meg.

Miről a vármegye alispánja további eljárás, a m. kir. pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőség feljegyzés végett értesítetnek.

A számadási zárlat a nagyméltóságú Belügyminiszter urnak megküldendő.

Udvarhelyvármegye közigazgatási bizottságának Székelyudvarhelyen, 1909. évi április hó 29-én tartott közgyűléséből.

147.

Szám 1561—909. alisp.
26—909. közgy.

Előterjesztetik a vármegye háztartásának 1908. évi kezeléséről szerkesztett számadási zárlata.

Határozat.

Az előterjesztett számadás	
bevételben 209478 kor. 87 fill.	
kiadásban 199470 » 77 »	
maradványban 10008 » 10 »	

jóváhagyatik.

A zárszámadási zárlat a belügyminiszter urhoz felterjesztetni rendeltetik, miről a vármegye alispánja további eljárás végett értesítetik.

Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhelyen, 1909. évi április hó 29-én tartott rendes közgyűléséből.

148.

Szám 1648—909. alisp.
34—900. közgy.

Előterjesztetik a vármegyei megyeházépítési p. a. 1908. évi forgalmáról szerkesztett számadás.

Határozat.

Az előterjesztett zárszámadás	
készpénz	érték
bevétel 34223 K 23 f.	bevétel 7275 K 90 f.
kiadás 25539 » 64 »	kiadás 6000 » — »
maradv. 8683 » 59 »	maradv. 1275 » 90 »

17304 K 29 f. cselekvő, 303870 K 82 f. szenvedő vagyonnal, valamint 1301 K 40 f. értékvagyonnal elfogadtatik.

Miről a vármegye alispánja további eljárás, a m. kir. pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőség feljegyzés végett értesítetnek.

A számadási zárlat a nagyméltóságú belügyminiszter urnak megküldendő.

Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhelyen, 1909. évi április hó 29-én tartott rendes közgyűléséből.

149.

Udvarhelyvármegye alispánjától.

Szám 2544—1909. alisp.
313—1909. közgy.

Tárgy: A vármegyei szervezési szabályrendelet módosítása.

Határozat.

A vármegyei szervezési szabályrendelet 4. §. és 6. §-ai a következőleg módosítottak:

4. §. Udvarhelyvármegye törvényhatósága a gyámhatóságot árvaszéke útján gyakorolja, melynek tisztviselői személyzete egy elnök, két ülnök, két ide beosztott aljegyző, egy árvaszéki iktató, egy árvaszéki kiadó, egy irattárnok és egy írnököl áll.

Ezen kívül az árvaszéknél ői díjnak van alkalmazva, kiknek felfogadására, elbocsátására és szolgálati viszonyaira nézve jelen szabályrendelet 3. §-ának rendelkezése irányadó.

6. §. A vármegye területén levő községek

az egyes szolgabírói járásokba a következőleg osztainak be:

I. Az udvarhelyi szolgabírói járáshoz tartoznak: Alsósófalva, Felsősófalva, Atyha, Bika-falva, Hodgya, Óczfalva, Agyagfalva, Bögöz, Décsfalva, Mátsfalva, Székelymagyarós, Farczád, Sükő, Székelylengyelfalva, Bogárfalva, Farkaslaka, Nyikómalomfalva, Szentlélek, Árvátfalva, Felsőboldogfalva, Patakfalva, Fenyéd, Küküllőkeményfalva, Márófalva, Székelybetlenfalva, Korond, Oroszhegy, Ráncsd, Kápolnásfalva, Szentegyházfalva, Béta, Székelydobó, Vágás, Firtosváralfalva, Kecsetkisfalud, Székelypálfalva, Kadicsfalva, Székelyfancsal, Székelyszentkirály, Tibód, Ülke, Székelyszenttamás, Zetelaka és Székelyvárság községek.

II. A székelykereszturi szolgabírói járáshoz tartoznak: Bordos, Csöb, Rava, Szentdemeter, Bözöd, Bözödujfalu, Erked, Etéd, Küsmöd, Fiafalva, Magyarfelek, Szederjes, Kenczéd, Csehétfalva, Kobátfalva, Tarcsafalva, Székelyszentmihály, Körispatak, Kisgalambfalva, Nagygalambfalva, Kísolymos, Nagysolymos, Bethfalva, Kiskede, Nagy-kede, Rugonfalva, Siklód, Szolokma, Kadács, Medesér, Siménfalva, Székelyszentmiklós, Székelykeresztur, Magyarhidegkut, Székelyandrásfalva, Székelyhidegkut, Székelyszenterzsébet, Magyarzsákod, Székelyszállás, Székelyvéczke, Csekefalva, Gagy, Magyarandrásfalva, Szentábrahám, Enlaka, Firtosmaronas, Tordátfalva, Alsóboldogfalva és Újszékely községek.

III. Az oklándi szolgabírói járáshoz tartoznak: Bardocz, Erdőfüle, Olasztelek, Felsőrákos, Homoródalmás, Homoródbenc, Homoróddaróc, Abásfalva, Homoródkeményfalva, Homoródszentmárton, Lókod, Homoródjánosfalva, Homoródszentpál, Homoródszentpéter, Recsenyéd, Városfalva, Ábránfalva, Homoródszentlászló, Miklósfalva, Sándortelke, Jásfalva, Kányád, Petek, Bibarcfalva, Magyarhermány, Kisbaczon, Gyepes, Homoródremete, Kénos, Telekfalva, Lővéte, Homoródujfalu, Karácsonyfalva, Oklánd, Bágy, Ége, Székelydálva, Székelyderzs, Székelymuzsna, Székelyszombor, Székelyszáldobos és Vargyas községek.

Alispán utasítatik, hogy ezen határozatot közzététel után m. kir. belügyminiszter urhoz terjessze fel.

Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhelyen, 1909. évi április hó 29-én tartott közgyűléséből.

150.

Szám 217—909. alisp.
6—909. közgy.

Belügyminiszter 11938—908. sz. leirata a vármegyei ügyrendtartási szabályrendelet módosítása tárgyában.

Határozat.

A belügyminiszteri leiratnak megfelelően

módosított szabályrendelet az alábbi szöveggel elfogadtatik, megállapítottatik és közzététel után m. kir. belügyminiszter urhoz felterjesztetik.

Udvarhelyvármegye bizottságának ügyrendtartási szabályai.

I. Fejezet.

A bizottsági közgyűlések idejéről és összehívásáról.

1. §. A törvényhatósági bizottság évenként 3 rendes közgyűlést tart és pedig minden év április, október és december havában a főispán s illetve az 1886. évi XXI. t.-cz. 46. §-ának 2. bekezdésében irt esetben az alispán által kintuzendő határ napon.

2. §. Rendkívüli közgyűlés mindannyiszor hiható össze, valahányszor köz, avagy magán sürgős és fontos ügyek igénylik.

3. §. Mikor az országgyűlést az 1867. évi X. törvényczikkre való hivatkozással, királyi leirat alapján feloszlatják, vagy elnapolják, olyan időben a leirat kihirdetését közvetlen követő hónap-tól kezdve minden hónap első felében rendes közgyűlést tart a vármegye törvényhatósági bizottsága. Ezeket a havonként ismétlődő közgyűléseket aztán mindaddig megtartja, míg az országgyűlés szabályszerűen újból összeül és működését ismét megkezdi.

4. §. A közgyűlések összehívása tárgyában az 1886. évi XXI. t.-cz. 46. § sa rendelkezik.

II. Fejezet.

Az elnöklés és jegyzőkönyvvezetésről.

5. §. A közgyűlés elnöke a főispán, akadályoztatása esetében az alispán; ha a főispán és alispán egyidejűleg akadályozva lennének, a főjegyző, ha e főjegyző is akadályozva van, az árvaszéki elnök.

6. §. Az elnök nyitja meg, vezeti és zárja be az üléseket, ügyel a rend fenntartására, enged szót a tagoknak, teszi fel a szavazás alá bocsátandó kérdést és mondja ki a határozatot.

7. §. A bizottsági gyűlések jegyzőkönyvét a főjegyző, akadályoztatása esetén az e célra kirendelt egyik aljegyző vezeti. A jegyzőkönyvbe kizárólag azon tárgyak vétetnek fel, amelyekben határozat hozatik.

A jegyzőkönyv a 125000—1902. sz. B. M. R. 127—132. §§-ai értelmében állítandó össze s hitelesítéséről az 1886. évi XXI. t.-cz. 55. §-a intézkedik.

III. Fejezet.

A napirendről és interpellációkról.

8. §. Az elnöki megnyitó beszéd után a kormányrendeletek és felsőbb hatóságok intézkedései vétetnek tárgyalás alá. Ezek befejezésével minden rendes közgyűlésen az alispán teszi meg az 1886. évi XXI. t.-cz. 68. §-ának e pontja értelmében a közigazgatás összes ágazataira kiterjedő jelentését, mely egész terjedelmében jegyzőkönyvre vétetik. A tárgysorozat többi pontja az ügyek

fontosságára és sürgösségére, a megkereső hatóságok fokozatára s a beérkezés időpontjára tekintettel vétetik az alispán által az 1886. XXI. t.-cz. 46. §. szerint egybeállítandó és kihirdetendő tárgysorozatba fel s az ebben megállapított sorrendben tárgyalatik kivéve, ha a közgyűlés bármely bizottsági tag indítványára vita kizárásával, egyszerű felállás vagy ülve maradás útján meg ejtendő szavazással egyes kiváló jelentőségű tárgynak a tárgysorozattól eltérő pontban való tárgyalását határozza el.

9. §. Az alispáni jelentés után minden bizottsági tagnak jogában áll az alispánhoz kérdést intézni, mely az elnökhöz írásban beadandó. Az alispán azonnal, vagy a következő közgyűlésen az írásban beadott kérdésre felelni tartozik, de az interpellációhoz a kérdést tevőn és az alispánon kívül senki sem szólhat hozzá. A felelet megadása után a kérdést tevő még egyszer felszólalhat azért, hogy az adott feleleten való meg vagy meg nem nyugvásnak indokolt kifejezést adjon, melyre az alispán is megteheti észrevételeit.

10. §. Ha az interpelláló az adott felelettel meg nem elégednék, a közgyűlés minden vitaközös kizárásával annak tudomásul vételét vagy 24 óra közbejöttével tárgyalás végett napi rendre kitézését szavazással dönti el.

11. §. Rendes közgyűlésen az elnök a megnyitó beszéd után bemutatja azon ügydarabokat, melyek a főtárgysorozat összeállítását után érkeztek, egyszersmind megjelöli, hogy a főjegyzői irodában 24 óráig közmegetekintethes végett kivoltak-e téve vagy sem. A rendes közgyűlés napi rendje ezen bejelentéssel kapcsolatosan állapittatik meg.

IV. Fejezet.

Az indítványokról és módosítványokról.

12. §. Indítványokat és módosítványokat a bizottsági tagok az ülések folyama alatt bármikor tehetnek.

13. §. Az önálló indítványok tárgyában az 1886. évi XXI. t.-cz. 50. §-a intézkedik.

14. §. Önálló indítványok csakis rendes közgyűlésen vetethetnek tárgyalás alá és a benyújtáskor azonnal felolvastatnak, a főjegyzői irodában 24 órai kitételre való tekintettel napi rendre tüzetnek és érdemleges tárgyalás alá vétetnek.

Azt, hogy mely indítványok tekintessenek önállóknak, a bizottság esetről-esetre szavazással határozza el.

15. §. Elvetett indítványok ugyanazon ülésszak tartama alatt többé nem újíthatnak meg.

16. §. Az ülések elnapolását vagy felfüggesztését a tárgy napirendről való levételét, zárt ülés kérését, és a széksértési kereseteket tárgyaló indítványok szóval is előterjesztethetnek s a napi renden levő ügy tárgyalásának megszakításával azonnal elintézendők.

V. Fejezet.

A tanácskozási rendről.

17. §. A szólni kívánó kötelek magát az el-

nöknél vagy az elnök által e végre megbizott jegyzőnél előlegesen feljegyeztetni és csak akkor szólhat, midőn arra a feljegyzés sora szerint az elnök vagy jegyző által felhivatik.

18. §. Valamely tárgyhoz csak akkor lehet szólni, ha az elnök által tanácskozás tárgyául kitézetett.

19. §. Ugyanazon tárgyhoz egy tag kétszer szólhat, az indítványozónak azonban joga van utóljára indítványa támogatása vagy módosítása végett még egyszer szót emelni.

20. §. Ezen szabály alól kivételnek van helye az alispán illetőleg helyettesére nézve, kinek nyilatkozása kétszernél többször, soron kívül és az indítványozó zárbeszéde után is meghallgatandó.

21. §. Az elnök a tanácskozás folyama alatt mindenkor szólhat, még a szóló előadásának félbeszakításával is.

Soron kívül kérhet szót továbbá az :

a) aki a tárgynak napirendről való levételét indítványozza.

b) ki személyes kérdésben válaszolni vagy félreértett szavait helyre igazítani,

c) ki a tanácskozási szabályokra hivatkozni,

d) ki indítványát vissza venni akarja,

e) ki visszavont indítványt magáévá tenni és ez által az indítványozó jogaiba lépni akar.

22. §. Irott beszédet olvasni nem szabad.

23. §. Ha szólásra senki sincs feljegyezve, elnök a tárgyalást befejezettnek nyilvánítja és a kérdést felteszi.

24. §. A kérdés feltevéséhez minden tag egyszer szólhat hozzá s vélemény különbség esetében a kérdés alakzatát a bizottság szavazással határozza el. Szavazásra a kérdés mindig oly módon teendő fel, hogy arra igennel vagy nemmel lehessen felelni.

25. §. A közgyűléseken tárgyaló ügyekben való határozat hozatalnál a szavazás módját az 1886. évi XXI. t.-cz. 49. §-a tisztviselők választásánál pedig az id. t.-cz. 84. §-a határozza meg.

26. §. A névszerinti szavazás az alábbiakban részletezett szabályok szerint vitetik keresztül. A névsort a közgyűlés elnöke által megbizott főjegyző, vagy aljegyző, először teljes egészében felolvassa és a felhívott bizottsági tag leadja szavazatát, mely két evégből az elnök által kiküldött aljegyző által vezetett teljesen egybehangzó jegyzékbe feljegyeztetik.

A névsor teljes felolvasása után felolvasandók azok nevei, kik az első ízben történt felolvasáskor nem szavaztak.

Ennek megtörténte után szavazásnak helye nincs.

A szavazat szedési jegyzékek összehasonlítás után lezárattván, elnök és jegyző által aláíratnak, s a szavazás eredménye ezen jegyzékek alapján állapittatik meg, és hirdettetik ki.

27. §. A következő kérdések :

Elrendelendő-e valamely törvényhatósági tisztviselő, segéd- és kezelő személyzeti tag ellen a fegyelmi eljárást megelőző vizsgálat, és hogy kimondandó-e a felfüggesztés, kivétel nélkül min-

dig szazatlapok által megejtendő titkos szavazás útján döntendők el.

Ezen szavazásban nem vehetnek részt azon törvényhatósági bizottsági tagok, kik egyszersmind községi előljárók.

28. §. A titkos szavazás ugyanazon módon viendő keresztül, mint amely a névszerinti szavazásra a 26. §-ban előíratott.

29. §. A szavazó neve a jegyzők által két példányban vezetett jegyzékbe nevének a szavazásra való felolvasása után történt jelentkezésük beiratik, s a szavazólapok a közgyűlés elnöke által vétetnek át, és e célra szolgáló külön székelyben helyzetetnek el.

30. §. A névsor kétszeri felolvasása után a szavazati eljárás befejeztetvén, kezdetét veszi a szavazat lapok kiszedése.

Mindenek előtt megállapítandó az elnök által hogy ugyanannyi szavazó lap van e az urnában, mint a hány bizottsági tag a szavazási jegyzékek igazolása szerint leszavazott. Ha ez a két szám nem egyezik meg, úgy a szavazási eljárás ismétlendő. Megegyezés esetén az elnök által a szavazó lapok felnyitandók, és a szavazatok két teljesen egybehangzó példányban vezetendő szavazat kiszedési jegyzékbe feljegyzendők.

Ezen jegyzékek alapján a szavazás eredményét az elnök nyílt ülésben kihirdeti.

31. §. A tisztviselők választása az 1886. évi XXI. t.-cz. 79—88. §§-aiban irt rendelkezések szerint a 125000—902. B. M. rendelet 1—7. § aiban irt pályázatok illetve jelentkezés és kijelölés alapján ejtetik meg.

32. §. A névszerinti szavazás elrendelése esetén, az 1886. évi XXI. t.-cz. 84. § a értelmében kiküldendő egy vagy több küldöttség működésének idejére a közgyűlés ideiglenesen felfüggesztendő.

33. §. Szavazás közben beszédet tartani, vagy a szavazatot indokolni nem lehet.

34. §. A közgyűlésben résztvevő szavazatra jogosult tagok károsítások esetén egyetemleges felelőséggel tartozván, azon tag, aki valamely határozat ellen szavazott, amennyiben a szavazás nem névszerint történt, követelheti, hogy ezen körülmény a jegyzőkönyvbe azon ponttal kapcsolatosan feljegyeztessék.

VII. Fejezet.

A tanácskozás méltósága és a bizottság tagjai ellen elkövetett sértésekről.

35. §. A bizottsági tárgyalások alkalmával minden bizottsági tag köteles magát szigorúan a tárgyaláshoz tartani.

Az elnök jogosítva van a tárgytól eltérő szónokot a tárgynál maradásra figyelmeztetni, s ha ismételt figyelmeztetés nem vezetne célhoz, tőle az ügy tárgyalása alkalmára a szót megvonni.

36. §. Ha valamelyik bizottsági tag olyan kifejezésekkel él, melyek a tanácskozás méltósága, vagy a bizottság egyes tagjai ellen sértést foglalnak magukban, az elnöknek joga van szavainak haladéék nélkül leendő visszavonására vagy a meny-

nyben kétértelműek volnának, azoknak megmagyarozására hívni fel a szólót.

37. §. Ha szóló szavainak azonnali visszavonását megtagadja, vagy azoknak oly magyarázatot ad, mely az elnök vélekedése szerint nem kielégítő, valamint akkor is, ha valamely bizottsági tag a közgyűlés tanácskozását megintés és azt követő rendreutasítás után is tartósan zavarja, az elnök jogosult a tisztii ügyészt nyilatkozatra szólítani fel az iránt, vajjon szólónak kifejezéseiben foglaltatik-e sértés a tanácskozás méltósága és a bizottság egyes tagjai ellen? avagy a megintett és rendreutasított bizottsági tag módora a közgyűlés tanácskozását tartósan zavarja-e vagy nem?

Széksértési kereset megindítására az elnökön kívül a közgyűlés minden tagja is tehet indítványt. Erre vonatkozólag a tisztii főügyész szintén meghallgatandó.

A tisztii ügyészi nyilatkozat után a felvetett kérdés azonnali tanácskozás alá vétetik és szavazással döntetik el.

38. §. Ha a bizottság többsége a széksértést megállapítja, az elnök ezen határozat kijelentésével egyidejűleg a tisztii ügyészt az 1886. évi XXI. t.-cz. 54. §-ában szabályozott pénzbírság fokozatának megállapítása tekintetéből indítvány tételre hívja fel.

A pénzbírság kiszabásának kérdése a tisztii ügyész indítványa alapján hasonlólag tanácskozás tárgyává tétetvén, annak mennyisége felett a bizottság minden felelbezés kizárásával határoz.

39. §. A széksértési keresetek folytán bejövő pénzek a törvényhatóság kórház alapjának gyarapítására fordíttatnak.

40. §. A közgyűlési teremben a hallgatóság számára elkülönített hely jelölendő ki.

Az elnöknek azonban joga van a hallgatóságot a teremből eltávolítani:

a) Ha a hallgatóság tagjai a bizottság számára kijelölt helyeket elfoglalják.

b) Ha a felállás vagy ülve maradás útján eszközözlendő szavazás a hallgatóság miatt pontosan számba nem vehető.

c) Ha a hallgatóság a tanácskozást bármily módon zavarja és egyszeri figyelmeztetés után azonnal le nem csendesedik.

41. §. Az elnök a hallgatóság egyes rendező tagjait külön is kiutasíthatja és eltávolíthatja.

42. §. Fegyelmi ügyek, széksértési keresetek és mindazon ügyek tárgyalása alkalmából, melyeket a közgyűlés többsége zárt ülésben kíván tanácskozás alá venni, a hallgatóság az ülésteremből eltávolítandó.

43. §. Jelen szabályrendelet a Belügyminiszterium által jóváhagyást követő kihirdetés után 30 nap mulva lép életbe s ezzel a hasonló tárgyú 26879—1887. III. a. B. M. szám alatt jóváhagyott szabályrendelet egészében összes módosításaival együtt hatályon kívül helyeztetik.

Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhelyen 1909. évi április hó 29-én tartott közgyűléséből.

151.

Sz. 2031—1909. alisp.
14—1909. kgy.

Olvasztatott Kereskedelemügyi M. 10900.909. I. B. számu leirata a közuti alap 1909—1910. évi közuti költségelőirányzatának jóváhagyása, az ezen évekre adandó államsegély megállapítása, a szabványos költségelőirányzat és az utalap rendezése kapcsán 1920-ig teljesítendő építkezések sorrendjének megállapítása tárgyában.

Határozat.

Az állandó választmány javaslatához képest elfogadjuk az alispáni előterjesztést és ehhez képest

1. Kereskedelemügyi miniszter urnak az 1909. és 1910. évi közuti költségelőirányzatban, leiratában télenként indokolt módosításaihoz hozzájárulunk, kivéve az 1910. évre 95000 koronában megállapított állami segélyre vonatkozó részét és feliratban kérjük kereskedelemügyi miniszter urat, hogy műszaki közegének javaslata alapján 49769,907. számu leiratában 12 egymásutáni évre 100—100 ezer koronában megállapított államsegélyt az 1910. évre is megadja, mivel csakis így lesz a közgei által nagy takarékossgal megállapított építési program betartható.

A költségelőirányzat letárgyalása alkalmával ugyanis kereskedelemügyi miniszter ur által az általános természetű kiadásoknál eszközölt törlések folytán az 1909. évi egyenleg 146 94 koronáról 278411 koronára emelkedvén és mivel az 1910. évi előirányzatnál ugyan ezen összegek túrrültettek, az 1910. évre a kiadási rész 5000 koronát meghaladó összeggel kisebbnek mutatkozott. Ezen összeget kereskedelemügyi miniszter ur az államsegélyből levonta, holott ezt a kiadási IV. rovat 54. tételéhez, a székelyudvarhely—parajdi törvényhatósági közut 13.9—260 km. szakasz áthelyezési munkáinak 1-ső részletétől felvett 25000 korona megnöveléséhez kellett volna csatolni, mert csakis így lesz lehetséges mindazon építkezéseket foganatosítani, melyeket kereskedelemügyi miniszter ur kiküldött közgei szükségesnek jeleztek, annyival is inkább, mivel az általuk megállapított szükségletekből teljesen hiányoznak a műtárgyaknál 12 év alatt multhatatlan elő álló tetemes hiányok pótlására szükséges fedezetek.

2. Utalapunk rendezésére megszabott, az 1920. évig tartó időszakra összeállított szabvány költségelőirányzati tervezetet, melynek összeállításánál mértékadóul kereskedelemügyi miniszter urnak 49769,907. számu leiratával kiadott és az iratokhoz csatolt »Kimitatás Udvarhelyvármegye közuti alapjának 1909/1918. évekre vonatkozó évenkénti szükségleteiről« és az időközi változásokat megállapító 1909/1910. évi költségelőirányzat szolgált, elfogadjuk és jóváhagyás végett felterjesztjük.

Ehhez képest a kiadások fedezetétől felvétellett :

1. Átkelési szakaszok hozzájárulása	5323 K. 60 f.
2. Különbféle bevételek	2000 » — »
3. Utadó	118370 » 34 »
4. Államsegély	100000 » — »
	Összesen 225693 » 94 »

A kiadásoknál figyelembe volt veendő az utmesterek időközben megállapított magasabb fizetése és lakbéré, mely a keresk. miniszter ur kiküldöttjei által előirányozott 3600 koronával szemben 4400 koronát tesz ki és így személyi járandóságoknál 3900 kor. helyett 5430 kor., a dologi kiadásoknál 7359 kor. helyett 8730 kor. volt beállítandó az 1909—1910. évi költségelőirányzat szerint.

Az utfenntartás és felügyelet rovatnál, utkaparók fizetése stb. czimén 1917. évtől 2000 korona többlet volt beállítandó, mivel arra az időre előreláthatólag részben az utászok fizetését ismét javítani, azok számát az intenzívebb fenntartás és változó uthálózat szerint emelni kell, másrészt a munkabérek fokozódó emelkedésére figyelemmel kellett lenni. Fedenyagra a »Kimitatásba« beállított 53555 koronával szemben 1914-ig 42000 korona állítottat be, hogy a székelyudvarhely—parajdi törvényhatósági közut 13.9—26 km. szakaszának áthelyezési munkái mielőbb foganatosíthatók és 1915-re belejezhetők legyenek. 1919. és 1920. évben fedenyagra 54000 illetve 55000 korona azért állítottat be, mivel az új utszakaszok nagyobb mennyiségű kavicsot igényelnek s addig előre láthatólag a munkabérek emelkedése is szükségessé teszi a bővebb ellátmányt.

A VII. és X. rovaton előirányzott összegek egymást kiegészítik, miért is azok egyenlő összegben vétettek fel, ámbár a VII. rovatnál a kamat teher csökkenni fog, de a X. rovat alatt ugyan ekkora összeggel növekedik a visszafizetett tőke.

A IV. rovat egyes tételei közt az építési program szerint az új utak építésére fordítandó összegek szerint változnak a többi tételek, ugy szintén a hidak javítására fordítandó összegeket is növelni kellett azért, mert a felvételek alkalmával (1907.) még teljesen jó műtárgyak is tetemes javítást fognak 5—6 év mulva igényelni.

Az utáthelyezési munkák sorrendjére elénk terjesztett javaslatot is elfogadjuk és jóváhagyás végett a 49769,907. sz. leirattal leküldött iratok csatolása mellett kereskedelemügyi miniszter ur elé terjesztjük.

Ezen határozat ellen a hivatalos lapban történt közzétételt követő nyolczadik naptól számított 15 nap alatt kereskedelemügyi m. kir. miniszter urhoz lehet felebbezni, mely felebbezés a vármegye alispánjánál nyújtandók be.

A felirat megszerkesztésével vármegyénk alispánját bizzuk meg.

Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhelyt 1909. évi április hó 29-én tartott rendes közgyűléséből.

152.

Szám 2577—1909. alisp.
12—1909. kgy.

Tárgy: Belügyminiszter 147152—908. szám alatt leadja a háztartási alap 1909. évi költségvetését.

Határozat.

A költségvetés felterjesztése mellett m. kir. belügyminiszter urhoz előterjesztés intéztetik az iránt, hogy a költségvetés az alábbiak szerint módosítani, illetve az alábbi szükségleteket a vármegye közönsége által felvett összegekben megállapítani és ehhez képest az állami pótvavadalmazást 5194 koronával felemelni méltóztassék.

1. A kiadások I. a. rovatánál az árvaszéki kiadó fizetését kérjük 2400 koronára, összes illetményeit 2820 koronára helyesbiteni.

2. Ugyancsak az I. a. rovatnál a járási személyzetnél egy szolgabíró részére felvett fizetést kérjük 2200 koronára, illetményeit 2550 koronára helyesbiteni.

3. Ugyancsak az I. a. rovatnál a járási személyzetnél kérjük a felterjesztett költségvetés szerint felvenni egy a X. 3. fizetési fokozatba sorolt szolgabíró részére 2000 korona fizetést, 350 korona lakbért, összesen 2350 koronát.

4. A kiadások I. b. rovatánál kérjük a díjnokok járandóságánál a többlet czimen felvett 2704 koronát meghagyni s illetve a jóváhagyott költségvetést ekként helyesbiteni.

5. A kiadások III. rovatánál kérjük az összeget 2000 koronára helyesbiteni és így ezen rovatnál 400 koronával többet engedélyezni. Végül:

6. A kiadások VII. b. rovat 4. tétele alatt felvett 600 koronát szintén kérjük a közgyűlés által felvett 1000 koronára helyesbiteni.

Együttal alispán utasítatik, hogy a miniszteri rendelet értelmében a főszolgabírói hivatali helyiségek bérletéről gondoskodjék.

Indokolás.

1. A határozat 1. pontjához Papp Dénes árvaszéki kiadó még az 1908. évi július hó 1-vel lépett elő a törvény szerint a X. fizetési osztály 1. fokozatába és így fizetése évi 2400 korona. A közgyűlés által felvett 2400 koronának 2200 koronára való leszállítása tehát nyilván tévedésnek tudható be és így ezen összegnek 2400 koronára való helyesbitését kérni kellett.

2. A határozat 2. pontjához. Tamás Péter szolgabíró még az 1908. évi május hó 1-én lépett elő a X. fizetési osztály 2. fokozatába és így évi fizetése 2200 korona, miért is ezen összeg fenntartását kérni kellett.

3. A határozat 3. és 4. pontjaihoz.

A törvényhatósági bizottság az oklándi járásba a második szolgabírói állás rendszeresítését már több alkalommal mondotta ki, mert teljes tudatában van annak, hogy csupán egy szolgabíró és egyáltalán a mostani létszám közreműködése

mellett az ügyek akadálytalan és pontos elintézése, a járási teendők kifogástalan ellátása Udvarhelyvármegye egyik járásában s így az oklándi járásban sem vihető keresztül.

A belügyminiszter ur 147152—908. számú határozatának indokolása szerint belügyminiszter ur a szolgabírói állás, valamint három díjnoki állás szervezését azért nem hagyhatta jóvá, mert ezen vármegye, más vármegyékhez viszonyítva, elegendő munkaerővel van ellátva.

Kérjük a belügyminiszter urat, méltóztassék a nyilvántartást betekinteni. Udvarhelyvármegyének területe 2936 négyszög km., lakosainak száma 118275, községeinek száma 135, van 3 szolgabírói járása és a járási munkaerő, irnokokat, gvakornokokat ide számítva 17. Ezzel szemben Kisküküllővármegye lakosainak száma 9¹/₁₀-al, területe 40¹/₁₀-al, községeinek száma 15¹/₁₀-al kisebb, és van 4 szolgabírói járása és 22 járási munkaerője. Háromszékvármegyének nem sokkal nagyobb területtel és lakossággal és kevesebb községgel van 4 szolgabírói járása és 24 munkaerője.

Ezeket csakis példaképpen említjük fel, de a nyilvántartás bizonyítja, hogy alig van vármegye, melynek járásaiban aránylag csak annyi munkaerő lenne, mint Udvarhelyvármegyében.

Az oklándi járásnak területe 1023 négyszög km. és lakosainak száma a kimutatás szerint majdnem 32000 lélek, sőt most már ennél is jóval több. Az egész ország területén csak nagyon kevés járás van, a melynek területe 1000 kilométeren felül volna, oly járás pedig, a melynek területe 1000 kilométeren felül volna és lakossága is a 30000-et felülmulná, alig van.

De ha mindettől el is tekintenénk, még akkor is a kért munkaerő szaporulat feltétlenül szükséges volna, mert alig van vármegye, hol a járási szolgálat annyira bonyolult és nehéz, mint Udvarhelyvármegyében. Ezt nemcsak mi udvarhelymegyeiek állítjuk. A miniszteriumoknak kiküldöttjei vagy tisztviselői, kiknek ezen vármegyében dolguk van, egyértelműleg kijelenteni kezdenek, hogy a közigazgatási szolgálat sehol sem olyan nehéz, mint itt.

Nem fölösleges munkaerőt kérünk. Tisztviselőinktől megkívánjuk a folytonos és megfeszített szorgalmat. Lehetetlen dolgokat azonban nem kívánhatunk. A járások ezzel a munkaerővel és különösen az oklándi járás a második szolgabíró nélkül feladatának kifogástalanul megfelelni képtelen.

4. A határozat 5. pontjához: Kérnünk kell a hivatalszolgák és hajduk részére a közgyűlés által elő irányzott 2000 koronának folyósítását, mert a fölvet 400 korona a 13776/1907. B. M. R.-tel rendszeresített főispáni és alispáni huszár ruha átalánya.

5. A határozat 6. pontjához: Végül kérjük a fürdőbiztosok részére a közgyűlés által felvett 1000 koronának a kiutalását is, mert egy fürdőbiztos 300 koronáért a teendők folytonos ellátására nem vállalkozhatik.

Az 1. és 2. pontban felsorolt összegek az ott megnevezett tisztviselőknek törvényszerű illet-

ményeit képezik. De a 3., 4., 5. és 6. pontok alatt említett kiadások is annyira és oly sürgösen, még a folyó évben szükségesek, hogy már a folyó évi költségvetésnek megfelelő kiigazítása iránt kérelmeznünk kell.

Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhelyen 1909. évi április hó 29-én tartott közgyűléséből.

153.

Sz. 145—909. alisp.
44—909. kgy.

A belügyminiszter 138987/908. számú rendelete a vármegyei díjnyokok fizetésének és szolgálati viszonyainak rendezéséről szóló szabályrendelet tárgyában.

A miniszter rendeletében foglaltak figyelembe vételével módosítjuk, illetve kiegészítjük a díjnyokokról hozott 373/1908. kgy. számú szabályrendeletünket. E módosítás és kiegészítés folytán a korábban megállapított szövegezést egyebekben megtartva a szabályrendeletet következő új szövegezéssel fogadjuk el és terjesztjük a belügyminiszter jóváhagyása alá.

Udvarhelyvármegye szabályrendelete a vármegyei díjnyokok szolgálati viszonyainak és fizetésének rendezéséről.

1. §. A vármegyénél rendszeresített díjnyoki állások száma 14. Ezek közül 6 a központi közigazgatásnál, 5 az árvaszéknél, 1 az udvarhelyi, 1 a kereszturni, 1 az oklándi járásban van rendszeresítve.

2. §. A vármegye törvényhatóságánál úgy a központi, mint a járásokban szabályrendeletileg rendszeresített díjnyokok az alispán nevezi ki. A díjnyokok szolgálati beosztása és elbocsátása kérdésében az alispán intézkedik. A közszolgálat érdekében hivatalból más állomáshelyre történő ideiglenes kirendelés esetén átköltözködési illetmények járnak.

3. §. A díjnyokok rendszerint a másolást (kiadványok tisztázását) végzik; de kezelési teendőik is megbízhatók, ha erre képesek.

A díjnyokok a rájuk bízott teendők ellátásánál a legnagyobb gondossággal és figyelemmel tartoznak eljárni és az előirt hivatalos órákat pontosan betartani.

Azt a díjnyokot, a ki kötelességeit ismételt megintés után is hanyagul teljesíti, vagy a hivatal érdekét sértő, vagy közbotrányt okozó magaviseletet tanúsít, az alispán felebbezés kizárásával 10 koronáig terjedhető s a vármegyei tiszti nyugdíjalap javára eső rendbirsággal büntetheti és ezenfelül az 5. §-ban szabályozott előléptetésből is meghatározott időre kizárhatja. Súlyosabb beszámítási szolgálati vétség (így a hivatalos titok megszegése, az engedelmesség megtagadása, rendbirság után ismétlődő hanyagság stb.) vagy hasznavehetetlenség esetén az alispán az illető

dínyokot a szolgálatból azonnal elbocsáthatja. Az elbocsátott díjnyok elveszti a kedvezményekre (8. §.) való összes igényeit.

4. §. Napidíj csak a tényleges működés után jár, kivéve a megengedett kimaradás (13. és 14. §.) eseteit.

Igazolt betegség esetén azonban az 1907. XIX. t. cz. 10. §. rendelkezésére való figyelemmel illetményeik részükre a betegség kezdetétől számítva 20 héten át kijárnak.

5. §. A rendszeresített állásokra alkalmazott vármegyei díjnyokok napidíjai a jelen szabályrendelet mellékletét képező kimutatás szerint állapítatnak meg.

Ehhez képest a vármegyei díjnyokok a rendszeresített állásokra mindig a legkisebb összegű napidíjjal, mint kezdő fizetéssel alkalmaztatnak, a magasabb összegű napidíjak élvezetébe pedig a kimutatásban jelzett szolgálati idő betöltésével lépnek elő, kivéve a 3. §-ban említett kizárás esetét. Az előléptetésnél csak a megszakítás nélküli szolgálati idő vehető tekintetbe. Az előléptetés, illetőleg a magasabb összegű napidíj folyósítása iránt ezen az alapon az alispán intézkedik.

6. §. A díjnyokok szolgálati idejének és a napidíjfokokozatokban történő változásoknak nyilvántartása céljából az alispán felügyelete alatt a vármegyei segédhivatali főnök a díjnyokokról törzskönyvet vezet.

A törzskönyvben minden egyes díjnyok részére külön lapot kell nyitni, melyben az illető neve, kora, vallása és családi állapota, végzett tanulmányai a szolgálatba lépése előtt, esetleg más állami, törvényhatósági hivatalnál, vagy magán egyesületek és vállalatoknál eltöltött szolgálati idő hiteles okmányok alapján bevezetetik.

Ugyancsak a törzskönyvben külön rovatba kell bevezetni a kinevezés és a szolgálat megkezdésének napját, a fogadalom letételének idejét, a napidíj nagyságát, az esetleg kirótt rendbirságot, az előléptetésből történt kizárás tényét és időtartamát, végül a szolgálat megszűnésének módját és az ezekre vonatkozó hivatalos iratok iktatószámát.

7. §. A díjnyokok szolgálatuk megkezdése előtt az alispán, vagy megbízottja kezeihez a következő fogadalmat teszik le:

»En, N. N. ünnepélyesen fogadom, hogy a királyhoz hű leszek, az ország törvényeit megtartom, hivatali előljáróimnak engedelmeskedem, díjnyoki alkalmaztatásommal járó kötelességeimet lelkiismeretes pontossággal teljesítem és a hivatalos titkot megőrzöm.«

A fogadalom letételéről jegyzőkönyvet kell felvenni. A díjnyok szolgálati ideje attól a naptól számítódik, amikor a fogadalom letétele után szolgálatát megkezdette.

8. §. Az egy évi jó szolgálat után alkalmazásban maradt díjnyokok, a következő kedvezményben részesülnek:

a) A törvényhatóságnál levő állások betöltésénél egyenlő minősítés és az 1873. évi II. t. cz. korlátozásai mellett oly pályázókkal szemben, kik

törvényhatósági szolgálatban nem állanak, elsőbbségük van.

b) Igazolt betegség esetén a 4. §-ban megállapított 20 hét leteltével napidíjuk beszüntetendő ugyan, de a szolgálatból csak akkor bocsátandók el, ha további három hónapon belül szolgálattételre nem jelentkeznek.

c) Szolgálatképtelenség, vagy önhibájukon kívül más okból történő elbocsátás esetén 10 szolgálati év után 200 korona, 20 év után 400 korona, 30 év után 500 korona és 40 év után 600 korona állandó évi nyugellátásban részesülnek a vármegyei tisztviselői nyugdíjalaphól.

d) Ha állandó fizetéssel rendszeresített törvényhatósági állásra kinevezetnek, vagy megválasztatnak, a kinevezést közvetlenül megelőzőleg jelen szabályrendelet életbelépése után díjnoki minőségben megszakitás nélkül eltöltött szolgálati idejük a nyugdíjazásnál beszámíttatik olyképpen, hogy a díjnoki minőségben eltöltött 2 teljes év 1 szolgálati évnek tekintetik, az ekként eltöltött szolgálati időnek egy éven aluli része figyelembe nem vétetik.

9. §. Az előző szakasz c) pontjában említett nyugellátás ideiglenesen vagy véglegesen megszűnik azon esetekben, melyek a vármegyei tisztii nyugdíj-szabályrendelet erre vonatkozó szakaszában felsorolva vannak.

Olyan díjnok, aki az államtól, vagy pedig ezen vagy más törvényhatóságtól nyugdíjat élvez, sem saját maga, sem özvegye vagy árvája részére a díjnoki alkalmazás alapján sem ellátásra, sem temetési járulékra igényt nem tarthat.

10. §. A 8. §-ban tárgyalt kedvezményekre igényt szerzett díjnok erről az alispántól a következő »Értesítés«-t kapja :

Értesítés.

N. N. született évben közsé-
ségben vármegyénél 19..... év
hó napjától, mint díjnok alkalmazásban van
s ezen idő alatt szorgalma és alkalmazhatósága
által megszerezte a vármegyénél alkalmazott díj-
nokok viszonyairól alkotott szabályrendeletben biz-
tosított kedvezményekre való igényt.

A 9. §. 2. bekezdésének rendelkezése alá tartozó esetekben a díjnoknak adandó »Értesítés«-
ben ki kell azt is tüntetni, hogy az illető díjnok
sem saját maga, sem özvegye vagy árvája ré-
szére a díjnoki alkalmazás után semmiféle ellátásra
sem tarthat igényt.

11. §. Értesítéssel ellátott és a tényleges
szolgálatban elhalt díjnokok özvegyei s özvegy
nem léteben a szabályszerű koron alól levő gyer-
mekek 120 korona egyszerűminderkorra szóló tem-
etési járulékot kapnak.

12. §. Azok a díjnokok, akik az első egy
évi szolgálat (próbaszolgálat) alatt nem feleltek

meg, a szolgálatból legkésőbb az egy év eltelté-
vel elbocsátandók.

A kedvezményekre nem jogosult díjnokokkal
szemben, ha elbocsátásuk nem saját hibájukból
történik, 14 napi felmondás alkalmazandó.

A 8. §-ban irt kedvezményekre jogosító ér-
tesítéssel ellátott díjnok elbocsátása — ha nem
saját hibájából történik — egy havi felmondáshoz
vsn kötve és csak alapos okból történhetik.

13. §. Az elbocsátást kimondó alispáni ha-
tározat a díjnokkal minden esetben írásban közlendő.

Az elbocsátást kimondó, ugyszintén az elő-
léptetésre vonatkozó (5. §.) alispáni határozat a
törvényes határidőn belül az 1876. VI. t.-cz. 59.
§. c) pontja alapján a közigazgatási bizottsághoz
felelbezhető. A közigazgatási bizottság határozata
végérvényes.

14. §. A katonai fegyvergyakorlatra behívott
kedvezményekre feljogosított díjnokot napidíja el-
vezetében az alispán, hogy ha a szolgálati viszo-
nyok megengedik, legfeljebb 4 hétig terjedő időre
meghagyhatja.

A fegyvergyakorlatra behívott díjnok helye
annak részére a gyakorlati idő lejártáig fenntar-
tandó, illetőleg csak ideiglenesen tölthető be.

15. §. A kedvezményre jogosító értesítéssel
ellátott díjnokoknak jogosított az alispán, hogy
ha azt a szolgálati viszonyok megengedik, éven-
ként legfeljebb két heti szabadságidőt engedélyezni.
Sürgős szükség esetén a szabadságon levő díjnok
szolgálatra visszahívható.

16. §. Átmeneti intézkedések. A 8. §. c) és
d) pontjaiban jelzett nyugellátás megállapításánál
az 1909. évi január hó 1-ét közvetlenül megelőző-
leg rendszeresített díjnoki minőségben megszakitás
nélkül és kifogástalanul töltött szolgálati idő egy-
harmada — amennyiben ezen szolgálat okmány-
nyal igazoltatik — beszámítás tárgyát képezi; az
ekként számításba vett évek száma azonban nyug-
díjazás alapjául legfeljebb öt év gyanánt vehető
figyelembe.

E szabályrendelet összes rendelkezései az
alábbi kivétellel csakis a költségvetésileg rendsze-
resített állásokra alkalmazott díjnokokra vonatko-
zólag bírnak érvénnyel; a rendszeresített létszám-
mon felül, valamely okból (pl munkatorlódás
miatt) ideiglenesen felfogadott vagy jövőben felfo-
gadható díjnokokra nem alkalmazható.

A 4. §. utolsó bekezdésének rendelkezése
valamennyi díjnokra (a rendszeresített létszámon
felül ideiglenesen felfogadott díjnokokra is) érvényes.

17. §. Jelen szabályrendelet a belügyminisz-
ter általi jóváhagyás mellett 1909. évi január hó
1-én lép életbe, s ezzel a 339.1905. kgy. szám
alatt alkotott s a 61028/1905. II-a B. M. sz. alatt
jóváhagyott hasontárgyu szabályrendelet egészé-
ben, s a szervezési szabályrendeletnek a díjnok-
okra vonatkozó része hatályon kívül helyeztetik.

Megállapítatott Udvarhelyvármegye törvény-
hatóságának Székelyudvarhelyen 1909. április hó
29-én tartott közgyűléséből.

Melléklet az 5. §-hoz.

Díjnoki minőségben töltött idő	Férfi díjnokok napidija						Nődíjnokok napidija					
	I.		II., III. és IV.		V., VI. és VII.		I.		II., III. és IV.		V., VI. és VII.	
	kor.	fill.	kor.	fill.	kor.	fill.	kor.	fill.	kor.	fill.	kor.	fill.
	lakpénzosztályba sorozott állomáshelyeken											
Az egy évi próbaszol- gálat tartama alatt az »Értesítés« kiadásáig Az »Értesítés« kiadásá- nak napjától kezdve a díjnoki alkalmazás 5. évéig	2	60	2	10	2	10	2	60	2	10	2	10
A díjnoki alkalmazás 5. évetől a 10. évig . . .	3	—	2	50	2	50	3	—	2	50	2	50
A díjnoki alkalmazás 10. évetől a 15. évig . . .	3	50	3	—	3	—	3	30	3	—	2	80
A díjnoki alkalmazás 15. évetől a 20. évig . . .	4	—	3	50	3	40	3	60	3	40	3	10
A díjnoki alkalmazás 20. évetől kezdve	4	50	4	—	3	70	3	90	3	70	3	40
	5	—	4	50	4	—	4	20	4	—	3	70

Fenti közgyűlési határozatok azzal közöltet-
nek, hogy azok a közzétételtől számítandó nyolc-
zadik napon kihirdetetteknek tekintetnek és hogy
azok ellen ezen nyolczadik naptól számítandó to-

vábbi 15 nap alatt felebbezésnek van helye, mely
esetleges felebbezés a vármegye alispánjához nyuj-
tandók be.

II. További intézkedést igénylő általános jellegű rendeletek.

154.

Udvarhelyvármegye alispánja.

Szám 2790—909. alisp.

A városi tanácsnak és az összes községi és
körjegyzőnek.

Hivatkozással a vármegyei Hivatalos Lap
folyó évi 17. számában közölt 38269—909. sz.
belügyminiszteri körrendeletre a székelyudvarhelyi
kerületi munkás biztosító pénztárnak hozzám in-
tézett kérése folytán felhívom, hogy a kimutatott
pénztári hátrálékokat sürgősen és felelősség terhe
alatt hajtsa be.

Székelyudvarhely, 1909. május 4-én.

Sebesi, alispán.

155.

Udvarhelyvármegye alispánjától.

Szám 957—909. alisp.

Valamennyi községi és körjegyző urnak.

Intézkedjék, hogy az évi árvai jelentőlapok

az 1908. évről is, amennyiben ez még meg nem
történt volna, a vármegyei árvaszékhez mielőbb
beterjesztessenek.

Székelyudvarhely, 1909. május 4-én.

Sebesi, alispán.

III. Általános jellegű, de további intéz- kedést nem igénylő rendeletek, értesíté- sek és más közlemények.

156.

Kereskedelemügyi m. kir. miniszter.

Szám 28676—909. IV.

Körrendelet. Valamennyi magyarországi má-
sodfoku iparhatóságnak.

Ismételten előfordult, hogy Ausztriában ipar-
igazolványt nyert iparosok és kereskedők a Ma-
gyarország területén tartott országos vásárokon
való árusításban megakadályoztattak és tőlük az
illetékes magyar hatóságoktól beszerzendő külön
iparigazolvány váltása követeltetett.

Mint hogy pedig kölcsönös kereskedelmi és forgalmi viszonyoknak az Ő Felsége uralkodása alatt álló többi országokkal való szabályozása iránt 1907. évi október hó 8-án kötött és az 1908. évi XII. törvénycikkbe iktatott szerződés XV. cikkének utolsó bekezdése értelmében az egyik állam polgárai a vásári forgalom tekintetében a másik állam területén a belföldiekkel teljes egyenjogúsultságot élveznek, minélfogva azok az osztrák állampolgárok, akik iparosi vagy kereskedői minőségüket honi hatóságaik által kiállított iparigazolvánnyal igazolják, az országos vásárok forgalmában való részvételben nem akadályozhatók, ennélfogva az említett szerződéses szabályozással össze nem egyeztethető esetek ismétlődését megelőzendő, haladéktalanul figyelmeztetendők az összes elsőfoku iparhatóságok, hogy Ő Felsége uralkodása alatt álló többi királyságokban és országokban iparigazolványt nyert iparüzők és kereskedőknek az országos vásárok forgalmában való részvétele attól, vajjon az illetők valamely magyarországi iparhatóságtól is szereztek-e iparigazolványt, függővé semmiesetre sem tehető.

Budapest, 1909. április 16-án.

Kossuth s. k.

Szám 2839—909. alisp.

Az I. foku iparhatóságoknak.

Tudomás vétel és alkalmazkodás végett közlöm.

Székelyudvarhely, 1909. május 4-én.

Sebesi, alispán.

157.

Udvarhelyvármegye alispánjától.

Szám 2816—909. alisp.

Tárgy: A kirándulók észak-nyugoti európai kikötők felé irányítása.

Székelyudvarhely város főkapitányának, a három járási főszolgabíróknak, valamennyi községi és körjegyzőnek.

Tudomás és mihez tartás végett értesitem, hogy a belügyminiszter ur 45588—909. sz. rendelete értelmében az 1909. évi 14995. számú körrendeletnek hatályon kívül helyezésével a Cunard Steam Shyp Co. Ltd. liverpooli hajóstársaságnak újból megengedte, hogy a Fiuméből el nem szállítható kivándorlókat az 1904. évi november hó 21-én 113678. sz. alatt kelt itteni körrendelet értelmében a Hamburg Amerika Linie hajóstársaság részére is irányíthassa.

Székelyudvarhely, május 2-án.

Sebesi, alispán.

158.

Udvarhelyvármegye alispánjától.

Szám 2929—909. alisp.

Tárgy: Előmunkálati engedélyek a 10 éves utépítési program keretében végrehajtandó utépítésekhez.

Hirdetmény.

Vármegyénk területén 10 éven belül a következő utépítések fognak végrehajtatni:

1. Felsőboldogfalva—felsőrákosi törvényhatósági közút 4 663—6 500 km. (kénosi hágó) és 17 525—20 46 km. szakaszán (oklándi hágó), mely utszakaszok érintik Patakfalva, Kénos, Homoródszentpál, Homoródkarácsonyfalva és Oklánd községeket.

2. Szentegyházsfalu—székelyzsombori törvényhatósági közút 5 182—6 695 km. és 12 605—14 570 km. szakaszaira, melyek Lövete, Homoródmás községek határain vonulnak át.

3. Székelyudvarhely—parajdi törvényhatósági közút 13 9—26 km. szakaszára, mely Farkaslaka, Székelypálfalva, Kecsetkislud, Korond községek határait érinti.

Az építéshez szükséges előmunkálatokra a ki-sajátításról szóló 1881. évi XLI. t.-cz. 7. §-a alapján a székelyudvarhelyi kir. államépítészeti hivatalnak az előmunkálati engedélyt ezennel megadom és felhívom az érdekelt községek előljárási tisztjeit, hogy ezen intézkedéséről a községnek úgy bel, mint külbirtokosait, a szokásos közhírré tétel útján azzal értesítsék, hogy a kiküldött kir. mérnököt az idegen területeken való hivatalos működése közben meggátolni, avagy az idegen területeken elhelyezett kitzési czövekeket, vagy más mérnöki jeleket eltávolítaniok vagy megsérteniök az idézett törvény büntető határozmányai értelmében nem szabad. Jelen rendelettel egyuttal az előljárási tisztjeiknek is szigorú kötelességévé teszem, a mérnöki czövekeknek az építkezés megkezdéséig leendő gondos megőrzését. Miről a székelyudvarhelyi és oklándi főszolgabírák, a kir. államépítészeti hivatal, továbbá közvetlenül Patakfalva, Kénos, Homoródszentpál, Homoródkarácsonyfalva, Oklánd, Lövete, Homoródmás, Farkaslaka, Székelypálfalva, Kecsetkislud és Korond községek előljárási tisztjei mellett értesíttetnek.

Székelyudvarhely, 1909. május 6-án.

Sebesi, alispán.

159.

M. kir. földmiveléstudományi miniszter.

37700—VI-1. szám.

Valamennyi törvényhatóságnak.

Ismételtlen tapasztaltam, hogy különösen a munkaadók köréből panaszok emelteknek amiatt, hogy baleset folytán megsérült gazdasági cseieidek, vagy munkásaik után az 1900. XVI. t.-cz.

15. § a szerint költségmegtérítést az Orsz. Gazd. Munkás és Cselédszolgálatról készülő kérésben kapták meg. Az előfordult eseteknél a késedelem okát legtöbbször az illető községi eljárás az eljárása képezte, hogy az utalványozáshoz szükséges adatok felterjesztését a pénztár központi igazgatóságától vett többszöri sürgető utasítások dacára hiányosan vagy nem kellő gyorsasággal terjesztette oda fel.

Hogy jövőben hasonló panaszoknak eleje vételessék felkérem a törvényhatóságot, utasítsa községi eljárásokat (városi tanácsot), hogy ha gazdasági cselédeknek vagy a pénztárnál biztosított gazdasági munkásoknak balesete hozzájuk bejelentetik, vagy ilyen biztosított gazdasági munkásoknak vagy cselédeknek balesete más uton tudomásukra jut, a balesetnek és a baleset körülményeinek, valamint következményeinek megvizsgálását mindenkor a lehető legnagyobb pontossággal haladéktalanul ejtsék meg, ezen vizsgálat végeredményét a központi igazgatóság által előírt jegyzőkönyvi nyomtatványokba pontosan vezessék be és a jegyzőkönyveket a központi igazgatósághoz soron kívül, azonnal terjesszék fel. Egyidejűleg utasítandók lesznek a községi eljárások (városi tanács) arra is, hogy a munkaadókat gazdasági cselédek és munkásaik baleseteik alkalmával való kötelesegeikre megfelelő módon figyelmeztessék és a munkaadóktól bekövetendő költség számlákat előírt adatokkal felszerelve, a központi igazgatósághoz szintén soron kívül, terjesszék fel. A községi eljárások (városi tanács) ezen az 1900. XVI. t.-cz. en alapuló feladatainak pontosan eleget tenni annyival inkább el ne mulasszák, mert ha ezeknek elmulasztásával, vagy késedelmes teljesítésével az érdekelteknek kárt okoznak, ezen kártérítést a községi közlegeik az 1886. XXII. t.-cz. 86. §-a alapján a károsultaknak teljes kártérítéssel tartoznak.

Felkérem továbbá a törvényhatóságot, hívja fel az 1900. XVI. t.-cz. 30. §-ában megjelölt felügyelő hatóságokat, hogy a jelen rendeletben foglalt intézkedések szoros betartását saját hatáskörükben szemmel kísérik és mulasztás esetén — figyelemmel a fentebb jelzett kártérítési kötelesegekre — a megtorló intézkedések megtételéről megfelelően gondoskodjanak.

Kellő tájékoztatást végett a balesetnek és körülményeinek megvizsgálása tárgyában felveendő I. számú baleseti jegyzőkönyv, valamint a baleset következményeinek hetenkinti megvizsgálását igazoló s annak eredményét összegező II. számú baleseti zárójegyzőkönyv egy-egy példányát idecsatolom és hangsúlyozom, hogy e nyomtatványok szövegezése olyan, hogy ha az ezek felvételével megbízott eljárásági tag (tanács tag) az azokban foglalt utasításokhoz tartja magát, ebbeli kötelezettségének minden különösebb előtanulmány nélkül a legkönnyebben eleget tehet. Idecsatolom ezenkívül a központi igazgatóság által a munkaadók kötelesegeiről kiadott tájékoztató füzet egy példányát is, mely az egyéb tudnivalókon kívül 6 lapján teljes tájékoztatást nyújt aziránt,

hogy a munkaadóktól miféle okmányokat kell bekövetelni azon czélból, hogy a baleseti költségek a pénztár által kiutalványoztassanak.

Ugy e jegyzőkönyvi nyomtatványokkal, mint ismertető füzetekkel a központi igazgatóság a községi eljárásokat (városi tanács) megfelelő mennyiségben ellátta, de figyelmeztetendő, hogy ha készletük elfogyott újabb készletért közvetlenül a központi igazgatósághoz forduljanak.

Budapest, 1909. április 15-én.

A miniszter helyett:
Mezőssy s. k., államtitkár,

Szám 2766—909. alisp.

A városi tanácsnak, a fűszolgabíráknak és az összes községi eljárásoknak.

Fenti rendeletet alkalmazkodás végett közlöm és a városi tanácsot, valamint a községi eljárásokat utasítom, hogy ha a leirat utolsó bekezdésében említett nyomtatványok elfogynak, új nyomtatványok beszerzése iránt azonnal intézkedjenek.

Székelyudvarhelyen, 1909. május 4-én.

Sebesi, alispán.

V. Pályázatok, hivatalos hirdetések és körözüvények.

Állati betegségek. *Sertésorbáncz* megszünt Székelymagyaros községben.

Lépfene szorványosan föllépett Homoródbene község szarvasmarha állományában.

Árlejtési hirdetmény módosítása. A 45282—909. szám alatt közlés végett megküldött s a székerkereszturi m. kir. állami tanítóképző intézet és internátus, betegpavillon és fűszolgabírák felépítése alkalmával teljesítendő különféle munkák biztosítására vonatkozó árlejtési hirdetményt oda módosítottam, hogy az ajánlatok f. évi május hó 24-ike helyett f. évi június hó 7-ikén déli 1 óráig nyújthatók be, az ajánlatok felbontása pedig f. évi május hó 25-ike helyett f. évi június hó 3-án délelőtti 11 órakor fog megtörténni. Ehhez képest felhívom a tek. kiadóhivatalt, hogy az árlejtési hirdetményt fenti változtatás figyelembe vételével a lap legközelebb megjelenő számában újból tegye közzé. (Vallás és közoktatásügyi miniszter 54896—909. számú hirdetménye.)

Pályázati hirdetmény. (1150—1909. számhoz.) A nyugdíjazás folytán megüresedett Udvarhely járási utmesteri állásra pályázatot hirdetek. Ezen állással 1000 korona fizetés, 300 korona lakbér, a beosztott utak kilométere után 10 kor. utiátalány és 20 korona iroda átalány van egybe-kötve. A pályázati kérések Udvarhelyvármegye főispánjához czimezve, bezárólag 1909. évi június hó 5-éig hozzám nyújthatók be. Az elkészett pá-

lyázati kérvények nem vétetnek figyelembe. Székelyudvarhely, 1909. évi május hó 3-án. *Dr. Sebesi János* s. k., alispán.

Hirdetmény. M. kir. belügyminiszter ur a múlt évi 154490. számú leiratával Varságtisztás község nevét az 1898. évi IV. t.-cz. alapján »Székelyvarság« névben állapította meg.

Postaügynökség. Az ujonnan berendezett vargyasi postaügynökség 1909. évi május hó 16-án megnyílik.

Elveszett bivaly. Szállasy József korondi lakos kárára Korond község határáról a folyó év április hó 28-án egy 4 és egy 5 éves bivaly ténben elveszett. Mindkét bivaly jobb szarván Sz. J. bélyeg.

Elveszett lovak. Elekes Gergely oklándi lakosnak 2 drb., egyik 3 éves sötét pej herélt, másik 4 éves barna herélt, homlokán hodos, lova elveszett. Felfogás esetén kérem értesíteni.

Elveszett kanczák. Kápolnásfalvi Simkovic

Gézának egy darab 1897. évbéli pej szőrü kanczája (utó jobb lába csuklóba fehér, két első lába nyirc), egy darab 1901. évbéli piros szőrü kanczája (lábai nyirottak) a közlegelőről elveszett.

Eltűnt kancza. Szentegyházásfalvi Finta Simonnak egy darab 6 éves pej szőrü kancza lova (két utó lába szárcsa hosszú kis csillag) a legelőről ismeretlenül eltűnt.

Felfogott borju. Ifj. Máté László etédi lakos mai napon a beltelke el egy 1 évesnek látszó fekete tarkás szőrü gazdalan üsző borjut fogott fel. Igazolt tulajdonosa a tartás díj kifizetése ellenében átveheti.

Felfogott lovak. Máréfalva községben 2 drb. hat év körüli ló fel van fogva. Az egyik pej, homloka és orra fehér, a másik sárga szőrü.

Felfogott kancza. Homoróddaróc községben 1909. május hó 6-án 1 drb. 8—10 év körüli sötét pej kancza, jegytelen, felfogatott. Igazolt tulajdonosa a községi birótól átveheti.